

Új Hajtás

A KÁRPÁTALJAI RÓMAI KATOLIKUS EGYHÁZ LAPJA

2000. V. évfolyam, 4.szám

A tartalomból:

Beszélgetés Snep Román újmiséssel	2.o.
Imaoldal	5.o.
Zarándoklat Medugorjéba	6.o.
Jézus Szíve-kápolna Ungváron	7.o.
A Guadalupéi Szűzanya	8.o.
Cigány pasztoráció Koncházán	12.o.
Nepomuki Szent János ünnepe Rahón	13.o.
Hírek	16.o.
Főleg Rebeka	20.o.
Könyvek házasságról, szerelemről	24.o.
Egyházmegyei hittanverseny	26.o.
Ifjúsági lelkinap Munkácson	27.o.
Mese	28.o.
Bibliái vetélkedő	29.o.
Keresztretjvény	30.o.
Rembrandt – a „festők fejdelme“	31.o.

Új Hajtás

A Kárpátaljai Római Katolikus Egyház lapja

Szerkesztőbizottság:

Majnek Antal (elnök), ifj. Mikulyák László, Molnár Orsolya, Németh Imre ofm., Riskó Marianna (szerkesztők), Tegze József (főszerkesztő)

Tördelőszerkesztő: Popovics Pál
Olvasószerkesztő: Barkáts Alice

A szerkesztőség címe:
89600, Munkács, Mira u. 15.

Engedélyszám: 3r 199
Készült:
a Patent nyomdájában

"Az örök élet pedig az, hogy megismerjenek Téged, egyedül igaz Istent, és akit küldtél, Jézus Krisztust"
(Jn 17,3)

Beszélgetés Snep Román újmiséssel

Július elsején, szombaton a munkácsi székesegyházban újra egy olyan eseménynek lehettünk tanúi, amely sajnos az elmúlt évtizedek alatt nem volt jellemzője a katolikus életnek Kárpátalján. Csak néhány éve tört meg a jég. Majnek Antal püspök úr idén újra két fiatalember fejére tehette fel a kezét; az egyiket pappá, a másikat diakónussá szentelte. Idei újmiséseink Snep Román, kerekhegyi származású fiatalember, aki az Egri Érseki Hittudományi Főiskola hallgatójaként készült erre a nemes hivatásra. A papszentelést látva bennem mindig felmerül a kérdés, hogy mi az, ami erre készítette a szentelendőt. Hogyan kapta hivatását, hogy készült rá, és persze mi-

lyen érzésekkel indul el a papi élet útján... Ezekről kérdeztem meg Románt, aki készségesen válaszolt is a kérdéseimre.

Első kérdésem Román atyához: Hogyan kapta a papi hivatását, illetve mikor érezte először azt, hogy papi szeretne lenni?

Kb. 10 éve kezdődött bennem az egész, a ferences atyák hatására. Láttam őket, hogyan dolgoznak, hallgattam az atyák prédikációit. Antal atya beszédei mélyen hatottak rám. Akkoriban mások is mondták, hogy papnak kellene lennem, de nem vettem komolyan őket. Nem akartam komolyan venni. Később mégis azt éreztem, hogy szeretnék velük lenni, közéjük tartozni. Akkor hatá-

A CÍMLAPON:**A kafarnaumi zsinagóga**

(Galilea)

Kafarnaum (Kfar Naum, azaz Náhúm faluja) négy kilométerre van attól a helytől, ahol a Jordán folyó a Genezáreti tóba ömlik. Jézus idejében nyüzsgő, élettel teli város volt a Damaszkusz felé vezető út közelében. Miután Jézus nem talált megértésre Názáretben, sőt életére törtek, az Úr Kafarnaumot választotta új lakóhelyének, minden bizonynyal Szent Péter otthonát. Mintegy három éven át Kafarnaum és környéke volt tanításának és csodáinak legfőbb színtere, különösen a város zsinagógája, ahol az „Élet Kenyeréről”: saját tanításának éltető erejéről és áldozati Testének szentségi táplálékáról beszélt.

„Bementek Kafarnaumba. Ott szombatonként megjelent a zsinagógában és tanított. Tanítása ámulatba ejtett mindenkit, mert úgy tanított, mint akinek hatalma van és nem úgy, mint az írástudók”. (Márk 1,29-32)

(Így szólt:) „Itt a mennyből alászállott kenyér, ez nem olyan, mint a (manna), melyet atyáitok ettek és mégis meghaltak. Aki ezt a kenyeret eszi, örökké él.

Így tanított (Jézus) a kafarnaumi zsinagógában.” (János 6,58-59)

Kafarnaum hollétét évszázadokon át homály fedte. 1866-ban találták rá, és kezdték meg romjainak feltárását. Szent Péter egykori háza fölé napjainkban emeltek egy modern templomot. (1990-92)

Címlap és szöveg a Kerekes Katolikus Könyvkiadó 1995-ös falinaptárából

roztam el, hogy elolvasom a Bibliát. Azt hiszem, ekkor éreztem konkrétan, hogy szeretnék pap lenni. Ferences szerzetes... Később az esztergomi ferences gimnázium diákja lettem, ahol nagyobb betekintést nyerhettem a szerzetesek életébe. Idővel mégis úgy alakult, hogy a ferenceség helyett az egyházmegyés papságot választottam. Az egri szemináriumba kerültem, és ott is végeztem el a tanulmányaimat. Meghatározó volt még a diakónusi szolgálatom Rahón. János atya tanácsai, utasításai sokban voltak a segítségemre. A rahói év papi személyiségem formálódása szempontjából nagyon fontos volt...

Kisapoként hogyan alakult a hivatala? Milyenek voltak a szemináriumi évek?

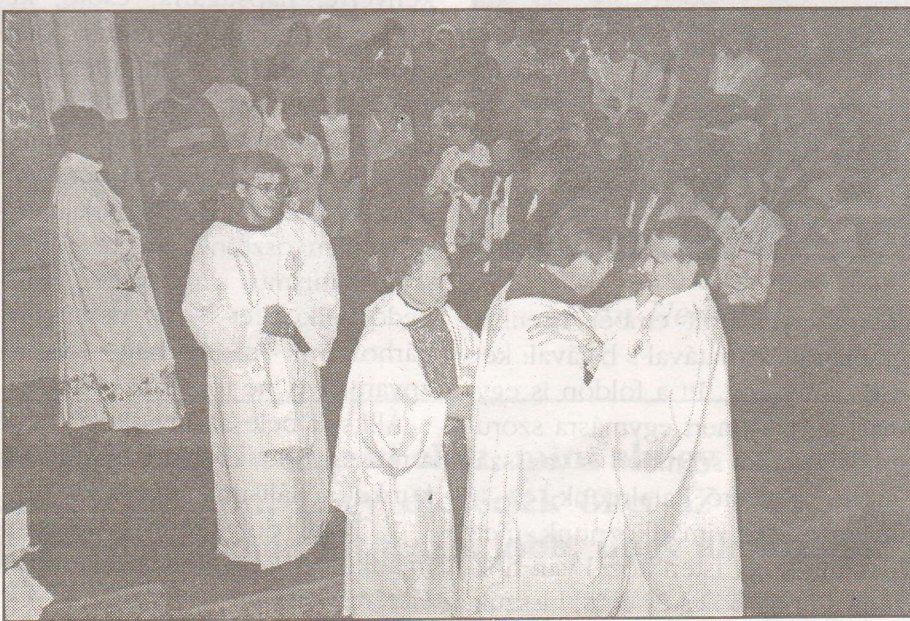
A szemináriumban volt idő az elmélyülésre, mind a teológiai tanulmányokban, mind a lelki életben. Amikor elbizonytalanodtam, mindig visszanyúltam a kezdetekhez. A szemináriumi tanulmányok azért is voltak fontosak, mert értelmileg világosabbá tették számomra a hitet.

Milyennek látja a szemináriumi képzést?

Talán egy hasonlattal tudnám szépen érzékeltetni azt, ami a későbbi pasztorális életre való felkészítést illeti: mint a virág a bura alatt. Nyilván szükség van arra, hogy a palántát védjük, de szerintem fontos lenne a nyitottabb légkör. A pasztorációs gyakorlatok, mint például a jezsuiták próbációi, jobban felkészítenének a későbbi évekre. Megtanulnánk ellenállóbbá, immúnisabbá válni a nehézségekkel szemben, tapasztalatot szerezni sok olyan téren, ahol az elméleti tudás kevés. Nekem sokat segített ebben János atya melletti diakónusi szolgálatom. Itt olyan dolgokkal találtam szembe magam, amelyeket nem lehet „tanítani“.

Milyen érzés papnak lenni?

Ha őszinte akarok lenni, akkor azt mondom, hogy szokatlan még. A misézésnél inkább még arra figyelek, hogy mindent a rubrikák, az előírások szerint cselekedjek. Még a szöveg, a szavak a fontos, azokra koncentrálok, és így nem tudom

annyira „átélni” a szentmisét. De azért felemelő...

Milyennek látja az egyházmegye helyzetét? Hogyan lehetne batékonyabbá tenni a munkát?

Nálunk Kárpátalján nagyon kevés a pap, a hívek viszont igénylik, hogy foglalkozzanak velük. Sajnos erre nekünk, papoknak nincs elég kapacitásunk, és ezért úgy látom, hogy nagy hangsúlyt kell helyezni a civil kiségitőkre. A jól képzett, lelkes hitoktatók, munkatársak sokban meg tudnák és tudják könnyíteni a munkánkat. Én mindenképpen szeretnék kiépíteni egy jó gárdát magam mellett, akikkel öröm lesz együtt dolgozni...

Milyen érzésekkel, tervekkel indul el a papi élet útján, mire helyezné inkább a hangsúlyt?

Nyilván jó pap szeretnék lenni, aki a hívekért, az ő üdvösségükért él. Amint János atyától és más papoktól is többször hallottam, és ahogy én magam is érzem, egy pap vagy a híveivel együtt jut be a menynek országába, vagy sehogy. Ami

pedig a hangsúlyokat illeti, én a fiatalokra, a ministránsokra fordítanék nagyobb figyelmet. Az új nemzedék-re. Persze a saját papi stílusom később fog még kialakulni.

Még egy utolsó kérdést szeretnék feltenni, ami valamilyen szinten talán elhangzott már ugyan, de engem egy mélyebb dimenziója is érde-

kel. Mit jelent Román atya számára a papság, mint papság?

Erre talán nagyon is egyszerű lesz válaszolnom, ugyanis az újmiséis jelmondatom ezt próbálja kifejezni. Segíteni az embereknek, hogy megismerjék az egyedül igaz Istent, és akit küldött, Jézus Krisztust.

Köszönöm a beszélgetést.

Neo

Prohászka Ottokár

A szorongatott ember Istenhez emelkedik bánatával s bajával: kér, esd, könyörög. Itt a földön is egymást kérjük, mert egymásra szorultunk, Istennel szemben is van szavunk, közvetítő hatalmunk: ez az imádság. Kell imádkoznunk, mert hisszük, hogy Isten közel van hozzánk s hogy bölcs és erős, hisszük,

„URAM, TANÍTS MEG MINKET IMÁDKOZNI!”

(Lk 11,1)

hogy szeret, jobban szeret, mint atyánk s anyánk, megnyílik tehát szívünk s szánk, földhöz tapadva, kenyérré, napsugárra, esőre, kegyelemre szorulva kiáltunk, kitérjük aggodalmainkat s mindent, ami békénket veszélyeztet. Semmiféle filozófia, semmiféle belátás a természet mechanizmusába nem fogja ez érző és küzdő szívnek hamisíthatatlan ösztönét megtéveszteni s mechanizmus s anyag fölé emelkedő lelkünket buta némaságra kárhóztatni. Az imádság lelkünk anyanyelve, ne felejtjük el soha!

Állítsuk bele az imádkozó hitbe a mi vágyódó, esdeklő, feszülő lelkünket s kiáltunk Istenhez:

1. Földi dolgokért is. Jézus is imádkoztat kenyérért s imádkozik életért.

2. Imádkozunk egymásért! Ne rémítsen a rossz hatalma, sem az ellentállónak akarata, erős az Isten, megfordíthatja.

3. Imádkozunk mélységes erőmegfeszüléssel, önmagunkkal s a ránk nehezedő világok terhével küzdünk, kiáltunk hát az erős Istenhez!

4. Imádkozunk kitartóan, mert rászorulunk az Úrra, Ő az Úr, Ő adhat életet, mi járunk Utána, hétszer napjában kérjük!

5. Imádkozunk megadással: Legyen meg a Te akaratom! S ha vérrel is verejtékeznénk, akkor is azt suttojuk: De ne az én akaratom, akaratom, hanem a Tied legyen!

(Részlet Prohászka Ottokár Szentlélek hárfája c. imakönyvéből)

Igen üdvös, ha zavart és szégyent érzünk, amikor felismerjük nyomorúságunkat és tökéletlenségünket, de itt megállapodnunk nem szabad... hanem föl kell emelnünk szívünket Istenhez a szent bizalom útján, melynek alapja azonban ne bennünk, hanem Istenben legyen.

Amilyen mértékben előrehaladunk a tökéletesség útján... egyre képesebbé válva az Istennel való egyesülésre, úgy egyesülünk egyre jobban egymással is.

Szalézi Szent Ferenc

Sík Sándor

Isten láncá

*Nem, nem engedlek, fogom a kezed:
Az Isten láncá vagyok én neked.
Kötlek magamboz élő kötelekkel,
Komoly, virrasztó, nehéz szeretettel.
A ködlő múltat, akarom, feledd,
S állj meg hajnalló mélyeid felett.
És nézz magadba boldog félelemmel:
Isten szemével és az én szememmel.
És tépd el mind a félig-fátylakat.
Akarom, lásd magad: ifjúnak és igaznak,
Erősségnek és mosolygó vigasznak.
Lásd, hogy világol a boldog titok:
A zengő porta, mit Isten nyitott.
Akarom: keljen új életre benned
Alvó dala az építő igennek.
És mosolyogd rám, édes jó barát,
Az erős Isten élő mosolyát.*

Mert a teremtett világ sóvárogva várja, hogy Isten fiai megnyilvánuljanak.

Róm 8,19

Szükségem van Rád, hogy taníts napról napra, minden napnak a követelménye és szükséglete szerint. Add meg nekem, Uram, a lelkiismeretnek azt a tisztaságát, amely csak a Te sugallatodat érzi és fogja fel. Fülelem süket, nem hallom hangodat. Szemem homályos, nem látom jeleidet. Csak Te tudod élessé tenni fületem, tisztává tenni szememet, megtisztítani és megújítani szívemet. Taníts meg arra, hogy ott üljek lábadnál és hallgassam szavadat. Amen.

John Henry Newman

Amikor alamizsnát adsz, ne fújd a kürtöt magad előtt, mint ahogy a képmutatók teszik a zsinagógákban, az utcákon, hogy dicsérjék őket az emberek. Amikor alamizsnát adsz, bal kezed se tudja, mit tesz a jobb, hogy alamizsnád titokban maradjon. (Mt 6,2-4)

Zarándoklat Mária Iskolájába - Medugorjéba

Megerkeztünk a jubileumi év eddigi legnépesebb és legtávolibb zarándoklatáról, amelyen június 9-től 17-ig vettünk részt Medugorjében. Nem lehet szavakkal kifejezni azt az érzést, mely mindnyájunkat eltöltött, amikor e szent földre léptünk, ahol az ég mindennap megnyílik, hogy a Szűzanya közelebb jöhessen hozzánk, megjelenjen a látóknak immár 19 éve minden nap, és drága gyermekeinek szólítson minket. Jó Édesanyánk akar lenni, csak fogadjunk neki szót, hagyjuk magunkat vezetni. Az volt az érzésünk, hogy itt közelebb van a föld az éghez, különösen, amikor végigjártuk a keresztutat, amely a legmagasabb hegy tetején álló kereszthez vezet. Ennek a keresztnek a lábához borultunk, és igyekeztünk megszabadulni bűneink terhétől, otthagyni őket Krisztus keresztjének lábánál,

„Íme a leghatékonyabb fegyver a kísértések ellen” – mondta a medugorjei nővér

erős fogadalmat téve, hogy igyekezzünk megváltozni, kőszívünket átváltoztatni Istent és felebarátját szerető szívvé, nyitottá tenni a Szűzanya meghívására,

mert éreztük, hogy jelenlétünk Mária jelenéseinek helyén nem véletlen, nekünk ezután apostoli meghívásunk van arra, hogy az Ő üzeneteit terjesszük.

Medugorjében Szűz Mária a Béke Királynőjeként jelenik meg, és legtöbb üzenetében azt kéri tőlünk, hogy imádkozzuk a rózsafüzért, mert ez a leghatékonyabb fegyver a kísértések legyőzésében.

„Imával és böjttel mindent el lehet érni, meg lehet állítani a háborúkat és a természeti csapásokat. Csak kitartóan imádkozzatok!” – mondja a Béke Királynője.

Szeretném még megemlíteni az 5 követ a Szűzanya üzeneteiből,

amelyekkel le lehet győzni Góliátot:

Nyitott szívvel imádkozni – a rózsafüzér imádkozása.

A gyakori szentáldozás cselekvése. A Biblia mindennapi olvasása.

Böjt – szerdán és pénteken csak vízen és kenyéren, akiknek egészsége megengedi.

Havonkénti szentgyónás.

Ezen a zarándoklaton éreztük meg először a más-más nyelven mondott közös ima örömét, mert itt találkoztunk minden földrésről érkezett zarándokokkal, fehérekkel és feketékkel, európaiakkal és ázsiaiakkal, amerikaiakkal és afrikaiakkal, de mindnyájunk imája közösen hangzott, mert mindnyájunknak egy az Ura, egy az Istene, akihez a legfőbb közvetítőnk Mária. Nagyon büszkék voltunk, amikor a soknyelvű evangélium-olvasás közül a magyar nyelvű evangélium hangzott el elsőnek.

A legvégén, de nem utolsósorban, szeretnénk kifejezni hálánkat Antal püspök úrnak, akinek áldásával indultunk és érkezünk, és köszönetet mondani ifj. Mikulyák Lászlónak, aki megszervezte és nagyon jól végezte csoportvezetői munkáját.

*A zarándokok nevében
Magyar Mária, Huszt*

Jézus Szíve-kápolna Ungváron

Ungváron 2 hét leforgása alatt két fontos egyházi esemény is történt. A Szentháromság-templom felszentelése után, június 30-án egy szabadteri kis Jézus Szíve-kápolna megáldása is lezajlott. Kb. 40 évig – a század első felében – a Gizella-házban, a Szatmári Irgalmas Nővérek rendjének egyik iskolájában volt a Jézus Szíve-kápolna. Miután a nővéreket a háború után kitették innen, a zeneiskola elfoglalta az épületet, a kápolna is megszűnt, oltára és berendezése a ráti római katolikus templomba került, így Ungvár környékén nem volt Jézus Szíve-templom. A hívek viszont nagy buzgalommal tartják az elsőpénteket.

Ungvár nagy kiterjedése miatt szükséges, hogy az új városrészekben is legyen istentiszteleti hely. Ezért az egyházközség kérelmére a város területet adott egy új templom építésére. Ennek első lépése a kis kápolna, melyet június 30-án, Jézus Szíve ünnepén Majnek Antal püspök úr, apostoli adminisztrátor a reggeli szentmisén áldott meg.

Az ungvári Jézus Szíve-kápolna.

A modern formájú kis kápolna most csak egy szobor befogadására szolgál, mely állandóan látható, és a hívek odamehetnek, mintegy így vonzza a lelkeket. Kb. 200 ember vett részt a kápolna megáldásán, gyermekek, kispapok, építők, ter-

vezők. Azóta is megállnak itt napközben az emberek.

Imádkoznak, virágot hoznak... Minden pénteken du. 3 órakor lesz ennél a kápolnánál közös imádság, ájtatosság.

B.

IGELITURGIKUS ÚTMUTATÓ – 2000. AUGUSZTUS

I. zsoltsárhét

1. k. Jer 14,17-22; Mt 13,36-43
2. sze. Jer 15,10.16-21; Mt 13,44-46
3. cs. Jer 18,1-6; Mt 13,47-53
4. p. Jer 26,1-9; Mt 13,54-58
5. szo. Jer 26,11-16.24; Mt 14,1-12

II. zsoltsárhét

6. v. Dán 7,9-10.13-14; v. 2Pét 1,16-19; Mt 17,1-9
7. h. Jer 28,1-17; Mt 14,13-21
8. k. Jer 30,1-2.12-15.18-22; Mt 14,22-36
9. sze. Jer 31,1-7; Mt 15,21-28
10. cs. 2Kor 9,6-10; Jn 12,24-26
11. p. Náh 2,1.3; 3,1-3.6-7; Mt 16,24-28
12. szo. Hab 1,12-2,4; Mt 17,14-20

III. zsoltsárhét

13. v. 1Kir 19,4-8; Ef 4,30-5,2; Jn 6,41-51
14. h. Ez 1,2-5.24-28c; Mt 17,22-27
15. k. Jel 11,19a.12,1-6a.10; 1Kor 15,20-27; Lk 1,39-56

16. sze. Ez 9,1-7; 10-18-22; Mt 18,15-20

17. cs. Ez 12,1-12; Mt 18,21-19,1

18. p. Ez 16,1-15.60-63; v. Ez 16,59-63; Mt 19,3-12

19. szo. Ez 18,1-10.13b.30-32; Mt 19,13-15

IV. zsoltsárhét

20. v. Péld 4,10-15.18-27; Ef 4,17-24; Mt 7,24-29

21. h. Ez 24,15-24; Mt 19,16-22

22. k. Ez 28,1-10; Mt 19,23-30

23. sze. Ez 34,1-11; Mt 20,1-16a

24. cs. Jel 21,9-14; Jn 1,45-51

25. p. Ez 37,1-14; Mt 22,34-40

26. szo. Ez 3-43,1-7a; Mt 23,1-12

I. zsoltsárhét

27. v. Józs 24,1-2a.15-17.18b; Ef 5,21-32; Jn 6,60-69

28. h. 2Tessz 1,1-5.11b-12; Mt 23,13-22

29. k. Jer 1,17-19; Mk 6,17-29

30. sze. 2Tessz 3,6-10.16-18; Mt 23,27-32

31. cs. 1Kor 1,1-9; Mt 24,42-51

A Guadalupei Szűzanya

Mexikóban az azték indiánok a spanyol hódítás idején virágzó kultúrával rendelkeztek. Isteneik a Hold-, Nap-, Esőisten, Tollas Kígyó voltak. Embervérrel táplálták isteneiket. Többnyire foglyul ejtett embereket áldoztak fel. Kegyetlen módon ölték meg ezeket: szívüket elevenen tépték ki, vagy élve megnyúzták őket. Áldozati templomuk és fő kivégzési helyük a Tepeyacdombon volt, ahol később a Szűzanya megjelent. Nem volt véletlen, hogy Mária pont ott jelent meg. Az volt a szándéka, hogy az indiánok ezáltal szüntessék be az emberáldozatokat, és térjenek az igaz hitre. Pár év leforgása alatt az áldozatbemutatók meg is szűntek, és sokan a keresztény hitre tértek. A spanyol hódítókkal együtt misszionáriusok is érkeztek az indiánok által lakott területekre. A miszsió kormányzását egy Zumarraga nevű püspök látta el. Először csak nagyon kevesen lettek keresztények, mert gyűlölték a spanyolokat valóságukkal együtt.

Mexikó meghódítása után tíz évvel történt az a csodálatos esemény, amely annyira megváltoztatta az egész helyzetet. A Szűzanya 1531-ben, december 9. és 12. között, négy alkalommal jelent meg Mexikó város közelében, a Tepeyacdombon egy nemrég megkeresztelt indiánknak, Juan Diegónak. Diego a Szeplőtelen Fogantatás ünnepén korán elindult a szentmisére. (December 9-én ünnepelték akkor Mária Szeplőtelen Fogantatásának ünnepét.) Amint elment a Tepeyacdomb

mellett, kellemes ének ütötte meg a fülét, mintha sok-sok énekesmadár dalolt volna, csak sokkal szebben hangzott. Meglepetésére egy hang szólította meg: „Kedves Juan, kedves Juan Diego!” Felmászott a dombra,

és a tetején egy gyönyörű fiatal nőt látott: a ruhája ragyogott, mint a nap, és szelíden, szeretettel beszélt vele indián nyelven. A nő barátságosan megkérdezte, merre tart, majd kijelentette, hogy ő a mindenkor Szeplőtelen Szűz Mária, Isten Anyja. A Szűz arra kérte Diegót, hogy menjen el Mexikó püspökéhez, mondja el

neki, amit látott és hallott, és tolmácsolja neki kívánságát: jelenése helyén építsenek egy templomot az ő tiszteletére, ahol ő mindenkinek nyilváníthatja szeretetét, segíthet a bajba jutottakon, s amelyben mindazok, akik szeretik őt, szólhatnak hozzá.

Diego elment a püspökhöz, és elmondta neki a Szűzanya óhaját. A püspök nem hitte el a történeteket. Hazafelé menet Diego ismét találkozott a Szűzzel, és azt javasolta neki, hogy küldjön egy nálánál alkalmasabb embert a püspökhöz, mert az nem hisz neki. A Szűz azonban ragaszkodott Diego egyszerű személyéhez, és kérte, hogy még egyszer vigye el az üzenetet. Diegónak másnap, vasárnap reggel ismét sikerült a püspök elé kerülnie. A püspök továbbra sem hitt, de azt mondta neki, hogy kérjen egy jelet, amely által megbizonyosodhat, hogy valóban a Szűzanya kéri a templom építését. Hazafelé menet harmadszor is megjelent neki a Szűz, és megígérte, hogy másnap reggel megadja neki a kívánt jelet.

Harmadnap azonban Diego el akarta kerülni a találkozást, más úton ment, mivel nagybátyja súlyos beteg lett, és papot akart hívni hozzá. A Szűz azonban megjelent neki ott is, és azt mondta, hogy meggyógyítja a nagybátyját, csak vigye el a jelet a püspöknek. Továbbá azt mondta, hogy menjen fel a domb tetejére, szedje le ott a virágokat, amiket majd talál, tegye a köpenyébe (ilmájába), és vigye el a

püspöknek. Ez decemberben történt, és általában az évnek ebben az időszakában nem nőnek virágok. Azért ő engedelmeskedett, és sok virágot talált ott, többek között olyan fajtát is, amelyet soha nem látott azelőtt. Kasztíliai rózsák voltak ezek, amelyek akkor még ismeretlenek voltak Mexikóban.

Az indián izgatottan ment a püspökhöz. Miután elmondta mondani-valóját, kinyitotta a köpenyét, hogy megmutassa a virágokat. A virágok a földre hulltak, a köpeny belsején pedig megjelent a Szűzanya csodálatosan szép képmása.

A püspök és kísérete megdöbbenve nézte a rózsákat és a Szűz képét, és minden jelenlévővel együtt térdre borult, és könnyes szemmel kért bocsánatot azért, hogy nem hitt. Majd felállt, leoldotta az indiánról a köpenyt, amelyen a Mennyei Úrnő-jének képmása megjelent, és saját kápolnájába vitte. Mindez 1531. december 12-én történt.

Miután Diego hazatért, nagybátyját egészségben találta, úgy, ahogy neki a Szűz megígérte. A templomot felépítették, és a csodálatos képet odahelyezték, hogy mindenki láthassa. Juan Diego lett a templom és a kép őre. A jelenésnek gyors híre ment, és óriási hatása volt az aztékokra, mivel egy közülük származó indiánnal történt meg a csoda. Indiánok ezrei látogattak el a képhez, és hallgatták meg Diego tanúságtételét. A jelenés és Diego apostoli munkája hatására több mint nyolcmillió indián vette fel a keresztséget.

Számtalan más csoda is történt a Guadalupei Szűzanya közbenjárására.

A kép egy kreol bőrű fiatal nőt ábrázol. Napsugarak veszik körül, de maga a nap nem látszik, a háta mögött van. A Szűzanya egy kialudt holdsarlón áll, palástját csillagok ékesítik. Az indiánoknak ez azt jelentette, hogy Mária hatalmasabb a Napistennél, a Holdistennél, hatalmasabb a csillagoknál is, akiket amiket azok istenekként imádtak. Mivel fejét tiszteletteljesen előrehajta és imára kulcsolja kezét, ebből tudható meg, hogy nem istennő, hanem ő is meghajol a világot teremtő és fenn-

tartó Isten előtt. A nyakát egy kis kereszt ékesíti, ez azt sugallja, hogy az indiánok fogadják el azok vallását, akik ilyen keresztet viselnek. Fekete selyemöv van a dereka körül. Ez azt jelenti, hogy gyermeket vár.

Juan Diego köpenye kaktuszrostokból (agavérostból sodort szálakból) készült. Ennek az anyagnak az élettartama 20-30 év. Önmagában már az is csoda, hogy ez a ruhaanyag és rajta a kép, ami kb. 470 éves, eredeti épségében és szépségében fennmaradt. A kép az első 100 év alatt nem is volt üveg alatt, így közvetlenül ki volt téve az érintésnek, gyertyafüstnek és egyéb bántalmaknak.

A tudósok véleménye alapján a kép festékanyaga ismeretlen eredetű. Századunkban egy szemorvos egy érdekes jelenségre hívta fel a figyelmet, miután a képen lévő Szűz szemét megvizsgálta. Rájött arra, hogy a szempárban emberi alakok tükröződnek, enyhe torzítással, amit a szaruhártya görbülete okoz, ugyanis a Szűz szeme az emberi szemre jellemző tulajdonságokkal rendelkezik, mintha élő szempár lenne.

Manapság, éppen úgy, mint régen, a Szűzanya ezen képmása által a világ evangelizálásában szerepet vállal. Azt akarja, hogy az embereket visszavezesse az Igazsághoz, Jézushoz, és a „modern emberáldozatot”, az abortuszt megszüntesse világszerte. Egyszer ez már sikerült neki, hisszük, hogy újra sikerülni fog. Ezzel a kis írással szeretnénk buzdítani és elősegíteni az imádságot az abortusz megszűnéséért, az emberiség megtéréséért, a békéért.

Guadalupe ma a világ leglátogatottabb Mária-kegyhelye. Többen zárandokolnak el oda, mint Lourdes-ba vagy Fatimába. Ennél csak Rómának nagyobb a vonzereje. 1979-ben II. János Pál pápa is elzarándokolt oda.

A Guadalupei Szűzanya ünnepét december 12-én ülik az amerikai kontinensen.

Bővebb felvilágosítást erről a témáról Francis Johnston: A Guadalupei Szűzanya jelenései című könyvéből kaphatnak az olvasók, amelyet Viz László fordított magyarra.

Fr. Imre ofm.

LELKIGYAKORLATOK

Roska Péter atya lelkigyakorlatot tart Munkácson hitoktatóknak és teológusoknak 2000. augusztus 11-től 13-ig. A lelkigyakorlat a Pákh-házban (fiúkollégium) lesz, és du. 14 órakor kezdődik. Jelentkezni a püspöki irodában lehet augusztus 1-ig.

2000. augusztus 9-től 12-ig hivatástisztázó lelkigyakorlat lesz fiúknak Aknaszlatinán. A lelkigyakorlatot Mészáros Domonkos OP atya tartja. Jelentkezni augusztus 1-ig lehet az aknaszlatinai plébánián.

2000. augusztus 15-e és 19-e között hivatástisztázó lelkigyakorlatra hívják a lányokat a domonkos rendi nővérek Aknaszlatinára. A lelkigyakorlatra 16 évesnél idősebb lányok jelentkezhetnek augusztus 1-ig az aknaszlatinai plébánián.

2000. szeptember 1-től 3-ig Dr. Székely Ilona Pécsről 30 házaspárnak és jegyespárnak tart képzést Kárpátalján.

2000. szeptember 8-a és 10-e között Cursillo-t tartanak férfiaknak egyházmegyénkben.

2000. szeptember 15-től 17-ig Cursillo lesz nőknek Kárpátalján.

2000. szeptember 30-a és október 1-e között Nyíregyházán Máriaipolit tart a Fokoláre mozgalom. Kárpátaljáról is hívtak néhány érdeklődőt.

2000. október 27-től 29-ig Házás Hétvégét tartanak Kárpátalján.

A fent említett lelkigyakorlatokra már lehet jelentkezni a püspökségen.

A Szatmári Irgalmas Nővérek visszaemlékezése az elmúlt évtizedekre

A szétszóratáskor mintegy ötvenen voltak helyi nővérek Kárpátalján. Jelenleg öten vannak. Életükkel és küzdelmeikkel tanúbizonyságot tettek Legfőbb Mesterünk, Jézus mellett. Most négyen laknak az ungvári rendházukban. Három nővér kárpátaljai, egy pedig szlovákiai. Életükről, megpróbáltatásaikról, győzelmeikről kérdeztem őket.

A Kedves Nővéreket arra kérem, hogy mutakozzanak be nébány mondatban.

Agapita nővér vagyok. Itt születtem, Kárpátalján. 1941-ben léptem be a rendbe Szatmáron. 1943-ban öltöztem be, és 1945-ben tettem fogadalmat. Ide helyeztek Ungvárra, s amikor idejöttem, akkor már sok nővér volt itt. Én a kórházba kerültem nővérnek. A kórházban minden osztályon nővérek dolgoztak; összesen 45-en voltunk.

Inocencia nővér vagyok. 1943-ban léptem be a szerzetbe. Közben még iskolába jártam, és 1951-ben mi voltunk az utolsó csoport, akik még felvehették a Szent Ruhát. Majd miután nem engedték meg, hogy a kórházban dolgozzunk, elküldtek minket. Így volt ez egészen 1963-ig. Majd egy kis szlovákiai faluban egy rendházat építettünk, ahol most az idős nővérek laknak. Nyolcvan van idős nővérek és 20-25 fiatal, valamint ott van a tartományfőnöknő is. Engem most küldtek ide Ungvárra, segíteni az itteni nővéreknek.

Palkó Etelka vagyok, Pallóban születtem. Sperata nővér a rendi nevem. 15 éves koromban, 1928-ban léptem be a rendbe, és négy évre rá tettem fogadalmat. A fogadalom után nem sokkal Munkácsra helyeztek, ahol tanítottam, majd Lévára kerültem. Mindenes voltam: kápolnás, ostryasütő. A háborús helyzet befejeződése után kértem áthelyezésemet az ungvári kórházba, azóta vagyok itt. Mint betegápoló dolgoztam, most már harminc éve lesz, hogy nyugdíjas vagyok.

Én szintén Kárpátalján születtem. Arialda nővérnek hívnak. 1939-ben léptem be a szerzetbe. Egy évig voltam Ungváron, aztán Magyarországra helyeztek noviciátusba egy évre, majd beöltöztem. Szatmárra vittek, mert Esztergomban megszűnt a noviciátus. Szatmár felszabadulása után ott voltam még egy évig novicia. 1942-ben tettem fogadalmat. Utána Ungvárra helyeztek, azóta is itt élek.

Mondjanak nébány mondatot rendalapítójukról, rendjükről, kitűzött céljaikról!

Arialda nővér: A szerzetünk meghonosítója Hám János szatmári megyéspüspök. Ő hozatott először nővéreket Németországból. Mivel nagy szükség volt itt rájuk, ezért jött ide 6 nővér és egy főnöknővér, majd egyre többen és többen jöttek. Templomot építettek Szatmáron.

Szerzetünk célja a betegek ápolása, gyerekek oktatása. Később, amikor már nem lehetett tanítani, akkor a nővérek hatásköre már csak a kórházakra szűkölt. Míg be nem állt a háború, rendünk nagyon szépen terjedt, de a hadiállapot megzavarta a növekedést, és széjjelfújta a nővéreket. Sajnos. Akik megmaradtunk, 1994-ben gyűltünk ismét össze, és azóta itt vagyunk, közösségben élünk, hiszen egybetartozunk. A helyi kórházban is szívesen elfogadnának minket, kérnek is bennünket, de, ugye, nincs fiatal, mi meg nem vagyunk képesek arra. Most már csak csekélysegeket tudunk elvégezni a ház körül.

A II. világháború után, amikor Kárpátalját véglegesen elcsatolták Magyarországtól, a kommunista rezsim bevezetése után, úgymond, feloszlatták a szerzetesrendeket, betiltották a működésüket. Ezután mivel tudtak foglalkozni a nővérek?

Arialda nővér: A működésünket nem szakítottuk meg, hiába volt itt erős kommunista rendszer, mert a

munkánkat nagyon megbecsülték. A munkánkat megtarthattuk, csak le kellett tennünk a szerzetesi ruhánkat. Abban nem törtek meg, hogy a betegekkel dolgozzunk. Utasítást kaptunk, hogy maradhatunk szerzetesek, csak civilben kellett dolgoznunk a kórházban. Az iskoláinkban viszont nem lehetett dolgozni, mert azokat megszüntették. Majdnem mindannyian a kórházból mentür nyugdíjba. Volt itt a rendnek egy Mária-háza és a Gizella-ház, de ezeket elvették tőlünk. Nem is volt hol lakniuk a nővéreknek, ezért vándorolniuk kellett Ungváron, hogy lakást szerezhessenek maguknak. Ismertünk jó katolikusokat, akik ideadták volna a lakásukat, de mivel féltek, mégsem merték ezt tenni. Szörnyen nehéz volt, amit átéltünk. Majd lassan-lassan sikerült elhelyezkednünk hármasával, ötösével. Emlékszem, nagyon hideg volt, nem volt fűtés sem. Kórházban dolgoztunk, hazamentünk éhesen, nem volt hol és nem volt mit főzni. Amikor munka után hazafelé mentünk, az emberek kenyérért álltak sorban. Mi is beálltunk. És ez így ment elég hosszú időn keresztül. Aztán valamivel javult a helyzet, de nagyon lassan.

Agapita nővér: Mindig jobb és jobb lett egy kicsit. Aztán végre már egészen beállt az az időszak, hogy dolgozhattunk. Amikor a kórházban voltunk, hát egyik helyről a másikra tettek minket. Legelőször elvették a kápolnánkat. Egyik osztályról a másikra helyeztek bennünket, mert nem akartak egyből kitenni minket az utcára. Nem is tudtunk hová menni. Amikor már mindenkinek volt valahol helye, akkor elmentünk a kórházból. Nekünk nem adtak kommunális lakást. Mi azt se kaptunk, semmit sem. Dolgoztunk, és ebbe egy idő után belenyugodtak ők is, mi is.

Volt-e saját kórháza a nővéreknek?

Agapita nővér: Saját kórházunk nem volt itt soha, az állami kórházban dolgoztunk. Fizetést kaptunk és lakást is, mert állami lakás volt elég. És ezért tettek minket ki egy idő után, mert nem a miénk volt. Mindenütt fizették a nővéreket.

Mennyien voltak a szétszórattáskor?

Agapita nővér: Pontosán nem emlékszem rá, de itt, Ungváron harmincan biztosan voltunk. A szlovák nővéreknek lehetőségük nyílt, hogy Szlovákiába mehessenek, és mind el is mentek. Akik itt maradtak, azok között voltak Romániából, de a magyarországiak még jóval előtte elmentek. Mi itt maradtunk és dolgoztunk. A Gizella- és a Mária-házból még 1944-ben kitették a nővéreket. Amikor bejöttek az oroszok, mindjárt ki is zavarták őket onnan. Volt iskolánk és óvodánk is, de azokat meg kellett szüntetni.

A nővérek milyennek látják az Egyház helyzetét jelenleg Kárpátalján?

Agapita nővér: A múlthoz képest biztos, hogy javult a helyzet. Csak valójában a nép nem javult meg igazán. Azt gondoltuk, hogyha szabad vallásgyakorlat lesz, akkor már másképp lesz minden. A templomba azt mondják – járnak, de mi vár-nánk, hogy még többen jöjjenek. A negyven év megtette a hatását. Az is igaz, hogy akkor ide jártak a kato-

likus templomba a görögök is, és hozzászoktunk, hogy többen vagyunk.

Nincsenek itt fiatal nővérek. Mit lehetne tenni annak érdekében, hogy esetleg külföldről jöjjenek ide nővérek, vagy hogy megnövekedjen az itteni hivatások száma?

Agapita nővér: Azt igazából nem tudjuk, hogy mit lehetne tenni a fiatal hivatásokért, mi csak imádkozni tudunk értük. Mi már mit tehetünk? Nem mehetünk sehova.

Inocencia nővér: Külföldön is nagyon kevesen vannak nővérek.

A helyi fiatal lányok mennyire láthatják, ismerhetik a nővérek életét?

Sajnos, csak miséken tudnak találkozni velünk. Néha eljönnek ide, és itt vannak rövid ideig. Nem vagyunk egy teljesen elszigetelt közösség, ide el lehet jönni a fiatal lányoknak.

Munkácson fenntartottak egy iskolát a nővérek, bejártak dolgozni, de ott is érintette őket a szétszórattás.

Sperata nővér: Munkácson a mi nővéreinknek nem volt kórházuk, csak iskolájuk, ahol tanítottak. Nem sokan voltunk: ketten tanítottak zenét, öten iskolában dolgoztak, egy konyhás nővér volt, én pedig a főnöknő helyett tanítottam a második elemiben. Az óvodát teljesen a

nővérek tartották fenn. A nővéreknek volt lakásuk, három épületben laktak. Az elsőben: lakás, nappali szoba, vendégszoba; a másodikban: kápolna, ebédlő, hálószoba, konyha, mosókonyha volt, a harmadikban az óvoda. Egy szoba volt az internátus, és még egy kis helység tartozott hozzá. A zárdában öt elemi volt, és csak nővérek tanítottak. Az osztályokban 20-23 diák tanult. A munkácsi zárdá nagyon jó volt: jó szellemiségű nővérek és jó képességű diákok találkoztak itt.

Kárpátalján összesen hány helyen laktak Irgalmas Nővérek?

Agapita nővér: Itt laktak Ungváron, Munkácson, Beregszászon, Nagyszőlősön és Szerednyén. Jelenleg Perecsenyben vannak Szlovákiából érkezett nővérek, és mi itt négyen.

Jelenleg van hivatásuk a helyi lányok között?

Inocencia nővér: Egy lány, Angelika nővér most novícia Magyarországon, Esztergomban, és ketten vannak Szlovákiában. Egy pedig már fogadalmas, aki jelenleg Perecsenyben van.

Köszönjük szépen a nővéreknek a beszélgetést, és reméljük, hogy ez a rövid beszámoló több lány szívét meg fogja érinteni, és többen válaszolnak Igennel Jézus hívására.

Mikulyák László
Ungvár, 2000. április 8.

Munkácson a II. Rákóczi Ferenc Magyar Tannyelvű Középfiskola keretein belül az 1998/99-es tanévben katolikus osztály indult. Az osztály tanulói az idén érettségiztek.

PÓTFELVÉTELET

birdet a munkácsi magyar iskola és a katolikus egyház a szeptemberben induló új katolikus osztályba. Jelentkezni augusztus 1-ig lehet a püspöki irodában a már korábban kiadott jelentkezési lapokon vagy a plébános atyáknál. Felvételi tárgyak: magyar nyelv, matematika, hittan.

Élményeink és örömeink a cigány pasztorációról

Szeretnénk minden keresztény testvérünkkel megosztani azt a sok örömet és vidámságot, amelyben nekünk, Isten kegyelméből, már oly sokszor volt részünk.

1988 őszén Roska Péter atya kezdeményezésére Béres Ágnes hitoktatónő segítségével megkezdődött a cigány nemzetiségű gyerekek hitoktatása a koncházi cigánytáborban. A táborban élő Ica néni (mindenki Ica mamája) pici házában otthont adott a tanulni vágyó kis nebulóknak.

Az első nap a tábor lakói közt feledhetetlen emlékként maradt meg Ági néni életében, aki megosztotta velünk csodálatos élményeit. Elmondta, hogy azon a szép őszi napon, amikor az akkori plébánosunk, Péter atya azt kérdezte tőle, nem volna-e kedve szétnézni a koncházi cigánytáborban, ő gondolkodás nélkül, örömmel igent mondott. Ahogy meglátta az ott élő kócos, kisebb-nagyobb gyerekeket, azonnal tudta, hogy az ő helye közöttük van, s itt gyümölcsöző munka várja.

Megkezdte a rendszeres hitoktatást a táborban élő gyerekek számára. Rövid időn belül megtanultak imádkozni, énekelni és játszani. Hamarosan kiderült, hogy ezek a gyerekek nem tanulták meg az írás és az olvasás csínját-bínját, mert elég távol élnek a falutól, és így nem járnak iskolába, pedig ők is szeretnék rendszeresen írni és olvasni.

A tanítás nemes feladatára rövid időn belül jelentkezett három fiatal: Anett és Viola a számok, Attila a betűk országának ismereiteibe vezette be a tanulni vágyókat. Palágykomorócról jártak ki hetente egyszer Koncházára a táborban élő és tanulni vágyó gyerekekhez.

Ági néni mindig nagy örömmel és lelkesedéssel beszél a gyerekek

szellemi és lelki fejlődéséről. Az ő lelkesedése minket is magával ragadott, így ismerkedtünk meg a táborban élő gyerekek életével, és így rövid időn belül kialakult egy fiatalokból álló kis, missziós csoport, melynek tagjai szívesen és boldogan áldozzák fel szabadidejüket a cigány gyerekekkel való foglalkozásra.

Csodálatos emlékként él mindnyájunkban 1998 karácsonya, az első, örömeiben gazdag, közös karácsony a cigánytáborban.

Boldog szívvel énekeltünk Ica néni pici, meleg otthonában.

Az elmúlt karácsonyt is békében és örömben ünnepeltünk, hallgattuk a gyerekek verseit, énekeit, csodálhattuk a betlehemes játékokat.

Tavaly nyáron először történt, hogy ők is táborozhattak, mint hittanra járó gyerekek. Boldog és vidám 3 napot tölthettünk Korlát-helmecen. A napot közös imával kezdtük, és hálaadással tértünk este nyugovóra. Ezekben a napok

ban érződött igazán, mennyire igénylik a hitoktatótól és a segítőtől a figyelmet, a szeretetet, a megértést. Hogy épségünk is biztosítva legyen, az egészségvédő szerepére mindnyájunk kedvelt Tomi bácsija, az orvos vállalkozott. Együtt túrázott és focizott a gyerekekkel.

Köszönjük a mennyei Atyának, hogy meghívott minket erre a nemes munkára, s áldását kérjük a tábor lakóira és minden emberre, aki segít ebben az áldozatos munkában.

Ebben a közösségben mindnyájan megtapasztaltuk, hogy a szeretet és az öröm virága a szegények között nyílik igazán, úgy mindenkiket arra biztatunk, hogy a nehezebb sorban élőkért bátran hozzon áldozatot. Szívesen megosztjuk örömeinket és tapasztalatainkat mindenivel, akik szívügyüknek tekintik a szegények lelki és szellemi gondozását.

Muszka Renáta és még sokan mások, Sislóc

1999 karácsonya a koncházi cigánytáborban.

Nepomuki Szent János ünnepe Rahón

Koronás címerű nemzeti zászló Rahónak

Május 16-án Nepomuki Szent János ünnepe van. Az Egyház a gyónási titok vértanúját a hidak és folyók védőszentjeként is tiszteli. Ennek a gondolatnak a jegyében szentelhetek templomot 175 évvel ezelőtt Rahón is, a Tisza kőhídjával szemben.

A Jubileumi – 2000. – esztendőben a Védőszentre Rahónak átvitt értelemben is szüksége van, hiszen a most élő nemzedék átmenet. Átmenet két eséllyel:

– felszívódik egy régi magyar katolikus közösség, és beolvad a környezetébe...

– felhasználva az ősi örökség megmaradt morzsáit, megújul – elsősorban kereszténységében, de egyben magyarságában is, hogy gazdagítsa önmagát, fennmaradjon és a körülötte élő városnak is hasznára legyen.

Ennek a második szándéknak a jegyében ünnepelte Rahó magyar katolikus közössége idej templomcímcsúját.

Az ünnepi szentmisét a felnövekvő kárpátaljai papi nemzedék legavatottabb felelőse, az Egri Papnevelő Intézet rektora, Mikolai Vince atya vezette. Ünnepi beszédében reményt keltőnek nevezte az idej ünnepet. Tette ezt azért, mert nagy létszámú gyermekserg és fiatalokból álló csoport vette körül az oltárt. Bizalomgerjesztő ez, mert ez a nemzedék magyar nyelven imádkozva és énekelve kapcsolódott bele az ünneplésbe.

A meghívott magyarországi vendégek jelenléte igazolta, hogy ez a kis közösség magyar is akar maradni, és Szent István örökségének útját akarja tovább is járni – keresztény értékszemlélettel róva a földi élet zarándokútját.

Reménycsillag az is, hogy az Egri Szeminárium növendékei kö-

zött ott vannak azok a fiatalok is, akik innen, Kárpátaljáról érkezve – ide visszatérni is szándékoznak – készülnek papi szolgálatukra. Beszédében ott volt az a remény és ígéret is, hogy az Egri Szeminárium mindent megtesz azért, hogy fiataljaink felkészült papokként térjenek vissza Kárpátalja katolikus népének szolgálatára.

Majnek Antal püspök atyát Papp Tihamér Nagyszőlősi Ferences Házfőnök, a Püspök atya magyar vikáriusa képviselte.

Magyarország meghívott és a meghívást elfogadó követei is fontos szerepet kaptak az idej ünnepen, amelyet jelenlétükkel megtiszteltek. A rendezvényen részt vett: a Határon Túli Magyarok Hivatalának képviselője, Tóth István főosztályvezető úr, Budapest Lipótvárosi Önkormányzatának képviselői, Dr. Bartal Sándor alpolgármester vezetésével, a Mocsáry Lajos Alapítvány képviselője, Török Dénes úr, Borsodnádásd katolikus közösségének és Önkormányzatának küldöttsége, az ungvári főkonzul, Szakály Zoltán úr, kiknek ittléte meggyőződéssé formált valami nagyon fontosat a magyar közösség tagjaiban: „Magyarországon tudnak rólunk, számon tartanak minket, számítanak ránk – mint magyarokkal!”

A búcsú ünnepe után két csodálatos jelkép maradt a templomban, amely ennek a meggyőződésnek az állandó fenntartását segíti elő Rahó katolikus magyar közösségében: két zászló: a Lipótvárosi Önkormányzat hímezett magyar címerrel ékesített nemzeti zászlója és a Mikolai Vince rektor úr által hozott jubileumi magyar zászló, amely 1000-es és 2000-es feliratával magyarságunk és ke-

reszténységünk létben maradását és ennek továbbélési lehetőségét jelzi.

A legjobb szándékkal sem tudnánk felsorolni mindazokat a vendégeket, akik fontosnak tartották, hogy ezt a napot a rahói közösséggel együtt ünnepeljék.

Külön említeném Bohán Béla és Schönberger Ferenc plébános urakat, akik megkezdői és munkálói voltak az eddigi folyamatnak.

A rahói ukrán közösséget Hosza Vaszil görög katolikus lelkész úr képviselte híveivel együtt, valamint megemlíteném Zseliznák urat, Rahó város polgármesterét, aki a küldöttség többi tagjával együtt tudott ünnepelni a magyarokkal, bízva, hangsúlyozva a szebb reményű közös jövőt.

URUNK ÉS ISTENÜNK! Áldd meg – Nepomuki Szent János közbenjárására – a Rahói Magyar Katolikus Közösség tagjait! Erősítsd meg bennünk a meggyőződést, hogy híddá kell válnunk: híddá a következő nemzedék számára, hogy megőrizzük katolikus és magyar értékeinket.

Híddá a különböző nemzetiségek között, megértetve és megéreztetve velük: önazonosságuk megőrzése nem szegényebbé, hanem gazdagabbá teszi azt a várost és azt az országot, ahol több nemzet, nemzetiség él, gyarapodik, gazdagodik lelkiekben, szellemiekben.

Add meg nekik, hogy a megértett – és megértetett – hivatásuk feladatait soha ne érezzék emberfeletten nehéznek, és ugyanakkor soha ne is érezhessék e feladatok alól felmentettnek magukat... Aki élsz és uralkodol mindörökkön örökké. AMEN.

Isten, áldd meg a magyart!

Juhász János

KARITÁSZ**Lelki-testi épség...**

Az Úr Jézus által tanított szeretet fényében folyt Kisvárdán a Karitászmunkatársak és az irgalmasságot gyakorolni óhajtó lelkek képzése ez év június 19-e és 24-e között. A hallgatók nagyrészt Szabolcs-Szatmár-Bereg megyéből jöttek össze, de Kárpátaljáról is jelen voltunk tízen. Előadóink lelkiatyák, szerzetesek, orvosok és a Karitászmunkatársak vezető munkatársai voltak.

Az előadások olyan gondolatokat vettek alapul, mint a lelki-testi egészség és betegségek, valamint az egyéni és közösségi problémák és ezeknek orvoslása, kiküszöbölése a szolgáló és szerető Egyházon keresztül, Jézus tanítása és az Evangélium életre keltése, megtestesítése által. Jézus észreveszi a rászorulókat és alázatosan segít rajta. Nem uralkodni, hanem szolgálni jött a földre. Aki Róla vesz példát, az az imádságos és szolgáló szeretet útján halad.

Az Egyházat úgy tesszük szeretővé, ha magunk is szeretővé válunk. Nem szabad az egyént szem elől veszíteni. A szeretet keres, megtart és segít. „Az ember inkább legyen becsapott, mint becsapó.” Törekedjünk arra, ami a szeretet himnuszában írva van:

„A szeretet türelmes, a szeretet jóságos,

a szeretet nem féltékeny, nem kérkedik, nem is kevély.

Nem tapintatlan, nem keresi a maga javát,

nem gerjed haragra, a rosszat nem rója fel.

Nem örül a gonoszságnak, örömet az igazság győzelmében leli.

Mindent eltűr, mindent elhisz, mindent remél, mindent elvisel.

S a szeretet nem szűnik meg soha.” (1Kor 13,4-8)

Istennel, önmagunkkal és az emberekkel is jóban kell lenni. A jó karitászmunka végzéséhez hit és vallásos elkötelezettség kell, bízni abban, hogy Isten elém hozza az embereket, akiken segíteni kell, utána pedig hozza a segítséget is.

Földi életünkben a test és a lélek elválaszthatatlan. Párhuzamosan mindkettő táplálékra szorul. Szükséges a lelki megtisztulás, melyhez próbatételeken át, a bűnbánat és a szentségekhez való járulás által jutunk el. Az is lényeges, hogy testi táplálékunkhoz keresztény módon viszonyuljunk. „Legyetek mértékletesek ételben-italban!” – tanít Jézus. Ennek az intésnek az elhanyagolása sok betegségnek a forrása. Ugyanígy az anyaghoz, pénzhez való helytelen ragaszkodás sokszor túlfeszíti az emberek életét és ez a halálba torkollik. Sokszor ez okozza az emberi kapcsolatok, a szeretet és a béke felbomlását is a családokban.

A szeretet egyik virága a hála, belső visszhang, ami bizony sokszor elmarad Isten és ember felé. Valójában Istennek kell hálálkodni. Tőle ered minden jó, mi eszközök vagyunk. Ő arra hív, hogy legyünk az Ő jóságának közvetítői, hogy szófogadó gyermekeként figyeljünk Rá, és bízunk benne tiszta, gyermeki szívvel. Csak úgy ízleljük meg a biztonságot – mely maga a csodálatos gyógyszer – ha teljesen Rá hagyatkozunk minden ügyeinkben.

Külön témaként foglalkoztunk a szenvedélybeteggekkel és a mentálhigiéniával, azaz a lelki egészséggel. A kábítószerélvezetről és

ennek okairól, forrásairól is hallhattunk.

A lelki, testi nyugalom, egyensúly, bizalom és hit leírhatatlan erőt ad az életben a továbblépéshez, a mindennapi gondok megoldásához.

Az egymásra való figyelés, egymás meghallgatása, a segítségnyújtás témájában is sok értékes tanácsot kaptunk. „Küldetésetek van, menjetek!” – ennek a gondolatnak a jegyében hangzott el az egyik előadás. Igen, valamennyien Jézus munkatársaiként kaptunk meghívást, hogy tanúságot tegyünk az Ő irgalmas szeretetéről, enyhítsük a betegek és a szenvedők helyzetét, hogy reményt keltsünk a hit fényében, segítsünk az elesettek, betegek és idősök gondozásában. Szó volt az ő helyükről a keresztény családokban, továbbá a reménytelen és elfekvő betegek ellátásáról is.

Példát mutat ebben nekünk Szent Erzsébet, valamint Szent Kámill, a betegek és kórházak, orvosok és ápolók védőszentje. Útmutató számunkra az ő nagylelkűsége és áldozatkészsége, mellyel elfogadta Jézus meghívását a betegek szolgálatára. „Gyógyítsátok a betegeket és hirdessétek az evangéliumot!” Csökkentsük a szenvedést, de ne oltsuk ki az életet, hiszen az eutanázia ellenkezik Isten tervével. Az emberi élet a fogamzás pillanatában kezdődik, és véget vetni csak a Teremtőnek van jogában.

Végezetül köszönöm Istennek és mindenkinek, aki által ott lehettem, hogy lélekben és tudásban gazdagodhattam.

Istennek legyen hála!

Antolik M., Munkács

HÍREK

Munkácson első ízben tartottak lelkigyakorlatot plébániai munkatársaknak. Az április 7. és 9. között megrendezett lelki program vezetője Jávorka Lajos kecskeméti plébános volt, aki a szentháromságos szeretet megélésére hívta a résztvevőket. A lelkigyakorlaton részt vett egy testvérünk a Fokolár lelkiségből is.

Május 6-án ökumenikus ifjúsági találkozó volt az ungvári járási Gálocson. A negyedik éve megrendezésre kerülő összejövetelen a közösségből táplálkozó keresztény élet megtapasztalásáról, gyümölcsseiről volt szó. A szervezők kb. 70 fiatalot vártak a környező falvakból. A rendezvény végén az ungvári római katolikus kórus előadta Exupéry Kis herceg c. művének megzenésített változatát.

Május 8-án és 9-én Munkácson a Lovácska nevű hegyre zárandokoltak a katolikus fiatalok az egész Kárpátalja területéről. A taizéi típusú zárandoklatot, amely nagyrészt éjszaka zajlik, második alkalommal rendezték meg Munkácson.

Május 16-án Rabón nem mindennapi eseményre gyűltek össze a hazai és a batáron túli katolikusok. A templom 175 éves fennállásának megünneplése mellett más ünnepelnivaló is akadt, hiszen megnyitották a 16 személyes kollégiumot, ahol a vidékről jövő gyerekek lakhatnak majd a tanév során. A házigazda Jubász Iános rabói plébános atya volt.

KATEKÉTIKAI KÖZPONT UNGVÁRON

Június 19-én Ungvár Bozdos városrészében Mikola Eterovics pápai nuncius úr felszentelte az újonnan épült katekétikai központot, amely a szlovák és ukrán anyanyelvű atyák kezdeményezésére épült. A modern épületben a kápolna mellett előadóterem is van, amely alkalmas lelkigyakorlatok megtartására, továbbképző tanfolyamok szervezésére stb. A központ szentelésén az ungvári és a környező települések hívei is részt vettek.

ALKOTÓTÁBOR AKNASZLATINÁN

Kárpátalja egyházait, Aknaszlatina városát és egyházközségét nagy megtiszteltetés érte. Kereszténységünk szentévében és a millennium alkalmából 3 hetes alkotótábor keretében hét szobrászművész faragta ki kőből hét magyar szent szobrát: Matl Péter (Munkács) Szent Istvánét, Horváth Anna (Beregszász) Skóciai Szent Margitét, Makusin Jurij Andrejevics (Nyikolajev) Szent Imrét, Makusin Viktor Jurievics (Nyikolajev) Szent Kingáét, Tatarszkij Vaszilij Jaroszlavovics (Kijev) Szent Lászlóét, felesége, Makszimienko Alina Anatolievna (Kijev) Boldog Özsébét és Cserniga Gyula (Nagybereg) Árpádházi Szent Erzsébetét.

Július 7-én a szentmise végén kis ünnepség keretében zártuk az alkotótábort.

Melega Antal, az ungvári megyei önkormányzat külügyi osztályának osztályvezetője a Kárpátaljai Területi Tanács Elnöke nevében megtisztelő oklevelet és kitüntetést adott át minden művésznek. Délután rövid szentségimádás, kis koncert, melyen Makusin Viktor mint fuvolista is remekelt, majd ifjúsági néptáncosaink hangulatos műsora zárta ezt a mindannyiunk számára emlékezetes napot.

Külön köszönet illeti Matl Péter szobrászművészt, aki a tábort szervezte és lebonyolította, a művészeket, akik eljöttek hozzánk és azokat, akik segítettek a vendéglátásban és a szoborpark létrehozásában. Szeretettel várjuk őket, valamint minden zárandokot és érdeklődőt az augusztus 20-i Szent István ünnepségekre és az Emlékpark ünnepélyes felavatására.

Aknaszlatina, 2000. július 8.

Mészáros Domonkos O.P.

Május 21-én egyházközségi majálist tartottak az ungvári járási Sislócon. A közösség ifjú tagjai énekekkel, táncokkal és szavatokkal szórakoztatták a népes közönséget. Az ünnepre összegyűltek között szép számmal voltak idősek is. A napot az ungvári római katolikus templom ifjúsági kórusának előadása zárta, akik A kis herceg c. meseregény megzenésített változatát adták elő mély és személyes tanúságtétel kíséretében.

Június 3-án Munkácson katolikus ifjúsági találkozót tartottak. Az ötödik alkalommal megrendezett találkozó témája az ősegyház bite, a szentmise kincsei és az oltáriszentség volt. Ezúttal három előadó tolmácsolásában hallottak a Kárpátalja különböző részeiről érkező fiatalok elmélkedéseket, tanúságtételeket a munkácsi Szt. Márton Székesegyházban. Majnek Antal püspök, a lelkinap házigazdája szeretettel várta papjait és az egyházmegye fiataljait erre a szép eseményre.

A II. Kárpátaljai Egyházzenei Találkozó

*„Mindenik embernek a lelkében dal van,
és a saját lelkét hallja minden dalban,
és akinek szép a lelkében az ének,
az hallja a másik énekét is szépenek“*

Babits

Ez az idézet jutott eszembe a nemrégben megrendezett kórustalálkozó kapcsán. Úgy gondoltam, talán jó lenne érzéseimet másokkal is megosztanom.

Azon a napon sok ember „lelke“ szállt dalolva az ég felé. Ami a legszebb az egészben – sok-sok gyermekhang csendült fel azon a szép napon a munkácsi székesegyházban.

A nagyszőlősi, nevetlenfalui, királyházi és viski gyerekek olykor bátortalan, de tisztán csengő hangját hallva öröm töltötte el a szívemet. Van utánpótlása a sokat tapasztalt, már-már remegő hangú, de szívvel daloló „öregjeinknek“, akik most is megmutatták, hogy van kiről példát venni.

Jelen voltak azok a fiatalok, akik már nem gyerekek, de nem is kezdők, s kiknek ajkáról olyan tisztán és örömmel szállt a dal az Úr felé.

A profizmus ízet Aknaszlatina és Munkács „csapata“ sejtette meg. Ők már Magyarországon is bemutatkoztak, igen szép sikerrel. Az igazi profizmust viszont a munkácsi zenetanárok vonóskvartette mutatta be. A négy igen lelkes és tehetséges zenész Vivaldi-muzsikával gyönyörködtette a hallgatóságot.

A técsői kórus

A buszti (fent) és az unguári (lent) kórus.

Az aknaszlatinai (fent) és a nagyszőlősi (lent) kórus.

Orgonamuzsikát is hallhattunk fr. Varga Kapisztrán előadásában. A Bach-mű komolysága betöltötte a székesegyház falait, a Liszt-variációk frissessége pedig fricskát adott az embernek vidámságból.

Mindent összevetve: hallottam a lelkem dalolni... Gondolom – látva az arcokat – nem csak az enyém dalolt.

Köszönet ezért mindenkinek, aki ebben tevékenyen vagy bármilyen más módon is segített.

Ll

A munkácsi kórus

Június 12. és 17. között Kárpátalja római katolikus híveiből álló zarándokcsoport utazott Medugorjéba, arra a Mária-kegyhelyre, ahol a Szűzanya látnokokon keresztül még most is üzen a világnak, és békére, megújulásra szólít mindenkit. A zarándokok találkoztak a még életben lévő látnoknővel, aki imádkozott értük a kegyhelyen. Nagy élmény volt számukra a drogról lemondott fiatalokkal való találkozás is, melynek során megrendítő tanúságtételek hangzottak el.

Július 1-jén Munkácson nagyon fontos eseményt ünnepelt Kárpátalja katolikus népe, hiszen Majnek Antal püspök atya két testvérünket szentelte fel az Egyház szolgálatára: Snep Románt áldozópappá, Pogány Istvánt pedig diakónussá. Mindketten az Egri Hittudományi Főiskola növendékei, és Kárpátalján teljesítenek majd szolgálatot.

Július 2. és 12. között az ungvári járási Ráton a római katolikus plébánián újra megrendezték a már hagyományossá vált kultúrtábort. A fiatalok között nagyon népszerű rendezvény házigazdája Molnár Miklós SJ atya, a vezetők pedig a Pázmány Péter Katolikus Egyetem diákjai voltak. A tíznapos program keretében a gyerekek a magyar kultúra kincseiről tanulhattak, megismerkedhettek a népzene és a néptánc különböző válfajaival, és a kézműves foglalkozásokból is kivehették részüket.

TEPLOSZENTELES VÁRKULCSÁN

Római katolikus templomot szenteltek a Jó Pásztor vasárnapján (húsvét 4. vasárnapja) Várkulcsán. A szertartást Majnek Antal püspök atya vezette a falucskában, ahol az ukrán anyanyelvű híveket Zharkovszky Péter ofm atya szolgálja.

Önkéntesek konferenciája Torunban

Egészen különös és élményekben gazdag utazáson vehettem részt nemrég a munkácsi Szent Mártonról elnevezett egyházmegyei karitásztól. Molnár Orsolyával ketten utazhattunk Lengyelországba.

Bár kaptunk meghívólevelet a toruni Önkéntesek Fórumára, nem tudhattuk pontosan, mi vár ránk.

Először Kijevbe utaztunk, hogy ott találkozzunk útitársainkkal, akik szintén Ukrajnát képviselték a Fórumon. Kissé félénken indultunk el, de miután tapasztalhattuk a kijevi római katolikus nővérek vendégszeretetét, nyugodtabban vágtunk neki a 18 órás utazásnak.

A lengyel határra reggel 6 óra körül érkeztünk meg. Másfél óra várakozás után, a fáradtságtól kissé kábult fejjel, nézelődhattunk egy olyan országban, ahol azelőtt még soha nem jártunk.

Az első kép, amely megragadott, egy sziklakert volt. Később megfigyeltem, hogy szinte minden udvarban van ilyen, néhol kissé giccses, de mindig szépen rendezett. Az utak szélén majdnem minden kilométer után egy Mária szobor, festmény vagy egy színes szalagokkal díszített kereszt jelezte, hogy ebben az országban az emberek komolyan veszik a hitüket.

Egész nap utaztunk, míg este hatra megérkeztünk Torunba, egy igen régi és szép városba. A Fórum nemsokára meg is kezdődött. Nagyjából 500 fiatal vett részt a programokon a Kopernikusról elnevezett egyetem nagytermében. Az előadások igen gazdagok voltak, főként az önkéntességről szóltak, oly módon, hogy azt minél vonzóbbá tegyék a fiatalság számára. Lassan rájöttünk, hogy egy komoly szervezetről van szó, amelyet lengyelül *voluntáriát*-nak neveznek, és ami annyit jelent:

„önkéntesség“. Ez a szervezet, kissé hasonlóan a Karitászhoz, azzal foglalkozik, hogy önkénteseket toboroz. Főleg fiatalokat, akik teljesen ingyen dolgoznak, segítenek öregek házában, gyerekközpontokban vagy ehhez hasonló létesítményekben, esetenként idős, beteg emberek otthonában. Hogy jobban megismerjük munkájukat, rövidfilmeket mutattak be, melyek mozgássérült és fogyatékos gyerekek foglalkozásait tárták fel előttünk. Kiderült, bár milyen hihetetlennek tűnik is, az önkéntesek segítségével a tolokocsiból kiszálltak a gyerekek, és sok-sok kötél használatával akkora sziklákat másztak meg, hogy az egy egészséges embernek is igen nagy megpróbáltatást jelentene. Ez olyan élményt és hatalmas önbizalmat ad a gyerekeknek, hogy lassan, fokozatosan javul az állapotuk. Megtanulnak beszélni, és néhányan írni és olvasni is. A terápiához hozzátartozik még a lovaglás (komoly felügyelet mellett), a gyerekek fekszenek a lovakon, simogatják őket, tapogatják a fülüket, esetleg körbejárnak. Azonkívül csónakáznak – talán ez a legfurcsább –, sebes hegyi patakokon túráznak. Számunkra kissé félelmetes, de a filmekben és fényképeken is láthattuk a gyerekek örömteli arckifejezését.

Nagyon sok szervezettel ismerkedhettünk meg, melyek működése új volt számunkra. Ilyen volt a belga *Youth and Health* (Ifjúság és Egészség) nevű, amely nyári táborokat szervez a belga gyerekek számára. Ami mindenképp példa lehet számunkra, az a szervezetek komoly, jól működő szervezetsége, ahogy a tagokat kiképezik, tanítják. Az egyik mozgássérült előadó mondta, hogy nem elég, ha segíteni akarunk, tudnunk is kell, hogyan,

hisz nem mindegy, kinek mit adunk vagy milyen módon segítünk. Példának azt hozta fel, hogy egyszer tolokocsijával nem tudott kiszállni a buszból. Rögtön akadtak jó szándékú emberek, akik segítségére siettek, de mivel nem voltak elég ügyesek, elejtették.

Jó lenne, ha nálunk is lennének olyan helyek, ahol megtanulhatnánk, hogyan viselkedjünk helyesen egy mozgássérült emberrel szemben. A legnagyobb elismerést egy lengyel mozgássérült lány nyerte el, aki – bár maga tehetetlen – segélyutakat szervez különböző hátrányos helyzetű, vagy háborút viselt országokba. Lenyűgöző volt az előadás, melyet tartott, és a mód, ahogy meghívta a jelenlévő fiatalokat az együttműködésre, igen hatásosnak bizonyult.

S ez csak néhány előadás, melyet említettem, voltak sajnos olyanok is, melyeket nem érthettünk, mivel franciául és lengyelül hangzottak el.

Részt vehettünk még egy kiscsoportos foglalkozáson, amelyet sok játékkal és beszélgetéssel dúsítottak. Majd plakátokat készítettünk olyan témákkal, mint: „Mivel vigasztalod magad, ha szomorú vagy? Írj egy arany mondást! Rajzold le magad! Miért szeretnél önkéntes lenni? Mivel vennéd rá barátodat, hogy ő is csatlakozzon az önkéntesekhez?“

Rengeteg vonzó programmal készültek a szervezők. Voltak koncertek, városnézés, elmehettünk a lovas iskolába. A legvidámabb az utolsó esti piknik volt a szabadban a helyi Karitászt kertjében. Igen bőséges ellátást kaptunk, sokat lehetett táncolni és játszani. Mikor a hangulat elérte a csúcspontot, a főszervező finoman véget vetett a mulatságnak. Azon csodálkoztam,

hogy mindenki szépen hazament, zúgolódás nélkül, bár biztosan maradtak volna még. Másnap búcsúzóul megnéztük a város nevezetes épületeit, Kopernikusz szülőházát, melyről nem is tudhattuk pontosan, melyik az, mivel szülei gazdagok voltak és több házuk is volt egyszerre. Megcsodálhattuk azt a székesegyházat, melyben Kopernikust megkeresztelték. Mivel nemrég járt ott II. János Pál pápa, emlékezetül az egyik ablak színes üvegmozaikjában az Ő arcmását örökítették meg. A miséről, melyen részt vettünk, nehéz írni, mert azt a sok érzelmet lehetetlen szavakba foglalni. Több, mint tíz pap volt jelen, ebből négy zenélt. Számunkra kissé furcsa volt, hogy dob, villanygítár, cintányér és szintetizá-

tor szolgáltatassa a zenét a misén. Mindamellett vérpezsdítő volt a mise végén a latin-amerikai zene, melynek hallatára szinte táncra perdült mindenki. Számomra meghatározó volt együtt imádkozni olyan emberekkel, akik más nyelven beszéltek.

Egész idő alatt együtt utaztunk, ukránok, lengyelek, magyarok, bár különbözőek voltunk, együtt tudtuk mondani a rózsafüzért, egyszerre, mindenki a maga nyelvén. Nagyon szívesen gondolok vissza az együtt töltött időre, és nagy örömmel tölt el, hogy megismerhettem azt az országot, ahonnan az Egyház vezetője, II. János Pál pápa származik.

M. Ildikó, Nagyszőlős

A szeretetben kell mindent megtalálnunk. A szeretet az egység, amely semmit sem néz le és senkit nem zár ki. Amely a kicsi dolgokat elviseli és a nagyok számára is nyitva marad. Amely a világot úgy tekint, mint egy titkot. Az istenszeretet nagy titkát: hogy minket meghívott, mi követjük, s a sikertelenségben is áldottak vagyunk.

Karl Rahner

Jézus hív mindnyájunkat...

Elgondolkodtam azon, hogy mi az élet értelme. Miért kell mindennap újra kezdeni a munkát, miért kell felkelni, enni, lefeküdni. Rádöbbsentem, hogy egyszer vége lesz, s csak egy biztos van az életben – a halál. Beleborzongtam, s alig tudtam magamhoz térni. Csúszásbeestem, hogy ezt én sem kerülhetem el, hiszen a halál senkivel sem kivételez, s ezerféle ajtó vezet a halálba.

Mikor már teljesen magam alatt voltam, valami megvilágosodott bennem. Ha már egyszer úgyis meghalok, megpróbálom addig is élvezni az életet. A mindennapokban annyira megszoktam a környező világot, hogy észre sem vettem, milyen gyönyörű. Boldogság töltött el, amikor körülnéztem, megcsodáltam a fákat, a házakat, a felhőket, s hirtelen megtelt a szívem örömmel. Milyen szép is ez a világ! Még a lábnyomnak is örültem a hóban. Akkor eszembe jutott, hogy a világ nem csak úgy magától lett. Van egy alkotója, a Teremtő, Aki megajándékozott minket, életet adott nekünk, és mindent Tőle kaptunk.

Visszagondoltam eddigi életemre, s rájöttem, sokkal többet kaptam Istentől, mint amennyit valaha is ki tudnék érdemelni. Bízom abban, ha Rá hagyatkozom, ezután sem fogok elveszni.

Jézus hív bennünket, ha hiszek benne, elindulok utána s követem, biztosan meg fogom találni életem értelmét, bármilyen keserves helyzetben éljek is.

Amikor eltölt a keserűség vagy valamilyen baj ér,

megpróbálok rájönni, hogy miért is történik ez velem, s akkor arra gondolok, Isten többféleképpen irányítja az életemet, s mivel rábíztam magam, ezt is el kell fogadnom, és hálát kell adnom érte.

Jézus hív mindnyájunkat, mint ahogy az apostolokat is elhívta. Kövessük Őt, s rájövünk, hogy mi az élet értelme, és a folytatás már nem lesz olyan egyhangú, sem annyira fárasztó.

Te is meg fogsz halni, de gondoltál-e már arra, hogy miért élsz? Érezted-e már, hogy ezen a napon hiába éltél, nem tettél semmit? Ha egy kicsit jobban elgondolkodsz, rájössz, hogy mi a te feladatod, mi az, amit csak te tudsz igazán jól elvégezni. Ha viszont nagyon el vagy foglalva, állandóan dolgozol, állj meg egy pillanatra, s gondolkozz el, vajon jó az, amit csinálsz? Jó úton haladsz? Nem dolgozol hiába?

Szeretném, ha valóban úgy tudnánk imádkozni, mint az apostolok, beszélgetni Jézussal... Szeretném, ha élő lenne a hitünk, nem langyos pocsolya, ahol jól érezzük magunkat. Vagy talán túl félelmetes belegondolni, hogy van Isten, és Ő is részt vesz az életünkben? Talán akkor másképp fogunk tudatára ébredni egy-egy nap fontosságának, ha Ő is velünk van. Talán akkor jobban megbízunk egymásban, jobban odafigyelünk a másokra, megszeretjük... S ha véget ér az életünk, lesz mire visszagondolni, hogy amit tehettem, megtettem – vagy elássuk azokat a bizonyos talentumokat?

Cs.I.

FŐLEG REBEKA

Ma kaptam egy levelet Magditól, aki a Zalaegerszeg melletti Botfa községben a Nyolc Boldogság Katolikus Közösség tagja. Azt írja a levelében, hogy erre az új esztendőre sorsolás útján Izsákot és Rebekát kapta pártfogónak. Mivel csak annyit tud róluk, amennyit a Bibliában olvasott, arra kér, írjak kettőjükéről, de főleg Rebekáról. Azonnal válaszoltam Magdinak, persze csak a dióhéjnal is rövidebben. Írás közben arra gondoltam, hátha másokat is érdekel a téma, azért a mai napon hozzáfogtam Jézus Krisztus ezen két őseről – a héber Szentírás és az általam ismert egyházatyák alapján – az Új Hajtás olvasói számára elmélkedni.

A LEÁNYKÉRÉS 1 Mózes XXIV.

Mivel főleg Rebekáról van szó, azért úgy olvasunk Izsák és Rebeka történetéről, hogy Rebekát részesítjük előnyben. Már foglalkoztunk Izsák feláldozásával a XXII. fejezetben. Akkor nem olvastuk végig a fejezetet, pedig a 20-24. vers megérdemli, hogy most szemügyre vegyük: „És történt ezen dolgok után, hogy hírül adták Ábrahámnak, mondván: „Íme, Milka is szült fiaikat Náchornak, a fivérének: Úczot, elsőszülöttjét és Búzt, fivérét és Kemuélt, Arám atyját, Készedet, Chazót, Pildást, Jidláfot és Betúélt. Betúél pedig nemzette Rebekát.” Ezt a nyolcat szülte Milka Náchornak, Ábrahám fivérének. És mellékefelesége, kinek neve Reúma, szintén szült: Tébachot, Gachamot, Táchast és Makhát.

A fent mondottakból nemcsak azt tudjuk meg, hogy Rebeka nagyszülei Náchor és Milka, apja pedig Betúel, hanem azt is, hogy Ábrahámnak unokahúga, és Izsák-

nak, Ábrahám fiának szintén, csak fokozati eltérésben. De a szöveg mélyebb értelme szerint van még egy figyelemre méltó dolog. Ábrahám akkor kapta az értesülést testvéréről és sógornőjéről, hogy gyermekáldásban részesültek, amikor hitének és istenszeretetének legnagyobb tanúságtételét adta Izsák feláldozásával. Akkor is, ha Isten az utolsó pillanatban visszatartotta, hogy fiát meg ne ölje, mert az Atya a maga számára tartotta fenn azt, hogy saját, egyetlen Fiát, Jézust ténylegesen feláldozza, halálra adja értünk. A hit tehát termékeny, és a szeretet is az. Amint a remeték és a szemlélődő életet élő szerzetesek az egész világra hatással vannak, úgy áradt Ábrahám szeretetáldozatának hatása rokonaira is. Anélkül, hogy tudták volna a rokonok, Ábrahámnak köszönhette Milka a nyolcszoros gyermekáldást, köztük Rebekának, Jézus ősanjának születését is. Ezért van a bevezetésben vajhi ahare hadvarin, vagyis: ezen ígék, illetve ezen események után...

És most olvassuk el a leánykérés szép történetét.

Ábrahám öreg lett, előrehaladt a korban. A héber szöveg azt mondja, hogy megöregedett, előrehaladt a nappalokban. Pontosabban: zakén ba bajjamim. A magyar nyelv nem különbözteti meg a Napot, mint égitestet a naptól, 24 órányi időtartamtól. Pedig a héber a Napot semes névvel illeti. Ez a nagyobbik világító test, ugyanakkor a nappalnak jóm a neve. Ez a napkeltétől napnyugtáig terjedő idő. Jézus kérdi: „Nemde 12 órája van a nappalnak?” A zsoltáros pedig így énekel: „Nappal adja az Úr a kegyelmét, éjjel pedig a hűségét zengetem.” Az Úr Jézus figyelmeztet, hogy addig munkálkodjunk, míg nappal van, mert eljön az éjszaka,

amikor senki sem munkálkodhatik. Boldog Ábrahám pátriárka egész élete „nappalokból” állt, legalábbis megtérése után, hiszen a világosság fia volt hite és szeretete révén. Távol álltak tőle a sötétség cselekedetei. Ebben is példaképünk.

És az örökkévaló megáldotta Ábrahámot mindenben. Végeredményben ez azt jelenti, hogy Isten minden ígérete teljesült, amit Ábrahámnak tett, attól kezdve, hogy elhívta a pogányságból, egészen a szeretet legmagasabb fokáig. Ez a saját fia feláldozásában mutatkozott meg.

És mondta Ábrahám háza öreg szolgálójának, aki felügyelt mindenre, ami az övé volt. A héberben a masal szó annyit jelent, mint uralkodni, intézkedni, kormányozni, felügyelni. Ám ugyanez a szó azt is jelenti, hogy hasonlatokban, példabeszédekben szólani. A két fajta jelentés nem idegen egymástól. Gondoljunk csak Jézusra, aki a kötekedő kérdésekre bölcsen válaszolt, és így „padlóra küldte” ellenfeleit. A teremtés elbeszélésben a Nap a nappalon uralkodik, a Hold pedig az éjszakán. Ezt is a masal igével fejezi ki a Szentírás. Az úr és a király, illetve az uralkodni „királykodni” fogalmakra más szava van a Szentírásnak. A szolga tehát inkább intéző volt, mint uralkodó. A ház itt nem annyira épületet, mint inkább családot jelent, minden vonatkozásában. „Tedd csak kezedet ágyékom alá!” A taht jö-réchi „ágyékom alá” nekünk talán szokatlan, de a Szentírásban, ahol az emberi test minden részében szent, nem szokatlan. Nem tudjátok, hogy testetek az Isten temploma, és az Isten Lelke lakik bennetek? Fussatok a paráznaságtól – írja Szent Pál a korintusiaknak. Különösen szent Ábrahám ágyéka,

ahonnan, Isten beteljesedett ígérete szerint, az Ígélet Fia, Izsák származott, és a nemzedékek során át végül Jézus Krisztus is, aki Ábrahám fia és Dávid fia – a Máté evangélium első mondata szerint. Gondoljunk csak a liturgiára, amely dicsőíti Mária méhét és az angyali üdvözlés imára, ahol áldottnak mondjuk Mária méhének gyümölcsét, de eszünkbe juthat a hegyi beszéd asszonya, aki felkiáltott: „Áldott a méh, amely hordozott és az emlők, melyeket szoptál!”

És megesketlek téged az örökkévalóra, az ég Istenére és a föld Istenére, hogy nem veszel feleséget fiamnak a kánaáni lányok közül, akiknek közepette én lakom, hanem országomba, szülőföldemre menj, hogy feleséget végy fiamnak, Izsáknak. Fontos ügyben ma is tesznek esküt. Például a házasságkötés szertartásában. Aki esküt tesz, a két ujját a feszületre teszi, és Istent, valamint Szűz Máriát és a szenteket hívja segítségül állításának megerősítésére. Szoktak a Bibliára tett kézzel is esküdni, amikor nem katolikus, hanem protestáns keresztény egyik fél. Ilyenkor csak Isten nevét hívja segítségül. Tehát Boldog Ábrahám ágyéka éppen olyan szent, mint a Feszület vagy a Biblia.

A héber szöveg nem az Örökkévalóra, hanem szó szerint az Örökkévalóban kifejezést használja. Egyébként a Jod-Hé-Vav-Hé nevet írja le, de Adonáj mond, amit a magyar Örökkévalónak fordít. Sajátos kifejezést használ Boldog Ábrahám, amikor az ég és a föld Istenét említi. Izrael Istenét nem mondhatta, mert azt a nevet Ábrahám unokája, Jákob ismerte meg később. Azonkívül a szolga a damaszkuszi Eliezer volt, és ráadásul a küldetése világméretű. Hiszen pogány földre kell mennie, ahonnan Isten egykor Ábrahámot elhívta. A héber szöveg a kánaáni szót személynévként használja, akinek

leányai közül nem vehet feleséget a szolgálta Izsák számára. Az I. Mózes 12-ben Isten felszólítja – az akkor még Ábrám nevet viselő – Ábrahámot, hogy vonuljon ki országából és szülőföldjéről, mert az pogány vidék volt. Most viszont visszaküldi Eliezert ugyanoda. Nem maga Ábrahám megy, hanem a követe. Nemcsak azért, mert egy öregembernek fárasztó lenne az út, hanem ezért, mert Ábrahám, amikor szülőföldjéről Isten parancsára kiköltözött, „minden hidat felégetett maga mögött”. Sajnos, vannak, és nem is kevesen, akik később visszalopkodják azt, amit odaadtak Istennek. Ábrahám nem ismerte a kompromisszumot. Kérdezhetnénk, miért mellőzi Izsákot a leánykérésnél? A későbbiekben megkapjuk rá a magyarázatot. Most csak haladjunk az elbeszélés nyomán. Figyeljük meg a pontosságot: hozzát teszi, hogy fiamnak. Igen, mert esküről van szó, és fontos dolog meghatározni az eskü szövegét. Ábrahám pátriárkának több fia is volt. Pl. Izmael. De a saját testéből és hitvesének, Sárának testéből csak egyetlen fia született: Izsák. A biztonság kedvéért a többi fiát elküldte magától, miután megajándékozta őket.

A szolga problémát vet fel: „És mondta neki a szolga: hátha nem akar majd az asszony utánam ebbe az országba jönni, vajon visszavigyem-e fiadat az országba, melyből te kijöttél?” Érdemes megfigyelni az emberi szabadság tiszteletét. A nő szabad döntését tiszteletben tartja, noha ezen a téren még a Bibliában is találunk hiányosságot. Majd később, Jákob házasságánál találkozunk a kapzsi apa durva beavatkozásával két lánya férjhez adásakor. De még az Újszövetségben sem szűnt meg mindjárt a szülők hatalmi visszaélése a házasságkötéskor. Szent Pál a korintusiaknak a levél hetedik fejezetében arról ír, hogy az anya dönthet, férjhez adja-e a leányát, vagy szüzi

életre adja. Az apostol nem forgatja fel a korabeli társadalmi rendet, akárcsak a rabszolgaság ügyében. Mégis, hatalmas lépést tesz előre azzal, hogy hangsúlyozza: Krisztusban nincs különbség férfi és nő, szabad és rabszolga között.

Annyira fontosnak tartja a szolga a nő döntését, hogy attól teszi függővé, visszavigye-e Izsákot abba az országba, ahonnan az Úr Ábrahámot elhívta. Észrevehető Ábrahám határozottsága, amellyel tiltakozik Eliezer javaslata ellen.

És mondta neki Ábrahám: „Őrizkedjél, nehogy visszavidd fiamat oda.” Hissamer locha pen tasiv et böni samma. A „samar” fogalom annyi, mint őrizni, vigyázni. „Löcha” pedig azt jelenti: visszatérni, megtérni. Ebből származik a „tesuva”, a megtérés fogalom is. Itt tehát azt tiltja: Ábrahám pátriárka rátette a kezét az eke szarvára, és nem nézett hátra, különben nem lenne méltó Isten országára. Ezt nemcsak önmagára érti, hanem családjára is. Figyeljük meg, még ki se ejti a száján szülőföldje nevét, hanem csupán annyit mond: oda. Majd így folytatja: „Az Örökkévaló, az ég Istene, aki elvett atyám házából és szülőföldem országából, és aki beszélt velem, aki megesküdt nekem, mondván: magzatodnak adom ezen országot – ő küldi majd angyalát előtted, és veszel feleséget fiamnak onnan.” Aser lökahani mibét avi uméerec moladti vaser daber li vaser nisba li lémor lözaröeka etén et haarec hazot hú jislah maleachu löfanecha völkhta isa livni misam. Az „Adonáj” szót, ami a Jod-Hé-Vav-Hé istennév helyett használatos a vallásos zsidóknál, magyarban Örökkévaló szóval fejezik ki, ami megfelel ezen istennévnek, hiszen egyszerre mondja ki a jelentését: AKI VAN, AKI VOLT ÉS AKI ELJÖVENDŐ. A Jelenések könyvének első soraiban is találkozunk vele.

Folytatjuk
fr. Urbán OFM

CSALÁD

Örömmel vennénk, ha a családról és a házasságról szóló rovatot az olvasókkal közösen szerkeszthetnénk. Várjuk az írásokat a következő témákban:

– **családdal, illetve párkapcsolattal kapcsolatos élmények**

– **családon belüli konfliktusok keresztény megoldása (ide is igaz történeteket várunk)**

– **anyasággal, a gyermekek vállalásával kapcsolatos élmények**

– **rövid, humoros történetek a „Gyerekszáj” rovatba**

– **hírek a helybeli család-közösségek életéről**

Tudta-e?

A szoptatásról

– Az anyatej a csecsemő számára a legideálisabb táplálék. Nincs rossz anyatej.

– Minél többet szopik a baba, annál több tej termelődik.

– Az anyák kb. 95 százaléka képes lenne szoptatni gyermekét, ha komolyan döntene az anyatejes táplálás mellett, és már a kórházban segítséget kapna ebben.

– Az anyatej összetétele állandóan változik, alkalmazkodik a csecsemő korához, igényéhez.

– Az anyatej könnyen emészthető, ráadásul olyan immunanyagokat tartalmaz, melyek védik a babát a fertőző betegségekkel szemben, és amelyek a legjobb tápszerekben sincsenek meg.

– Az anyatejjel táplált csecsemők általában idősebb korukban is jóval egészségesebbek a tápszeres csecsemőknél. (A kövér csecsemő nem egészségesebb, mint a sovány!)

– Az anyatej fedezi a csecsemő tápanyagszükségletét 4-6 hónapos korig, az egészséges csecsemő ezalatt semmilyen hozzátáplálást nem igényel.

– A szoptatás nem kerül pénzbe, az anyatej garantáltan steril, megfelelő hőmérsékletű és bármikor hozzáférhető.

– A szoptatásnak nagy szerepe van a harmonikus anya-gyermek kapcsolat kialakulásában.

– A szoptató nőknél egyes dagadtos megbetegedések ritkábban

GYEREKSZÁJ

Bármelyik pillanatra várták a negyedik gyermek születését. Az első három izgatottan készülődött az új jövevény fogadására. Az anya még utoljára elment egy orvosi ellenőrzésre, és ezt a gyerekek is tudták. Mikor visszajött, a nagymama újságolta nekik:

– Anya elment a doktor bácsihoz, és ő megvizsgálta a kisbabát a pocakjában.

– Igen – bölintott az eddigi legkisebb csemete – , és aztán visszatette.

Kati nem volt különösebben lelkes a kistestvééréért. Másfél évig egyedül élvezhette a szülői szeretet megnyilvánulásait, most azonban osztozni kellett Anyán és Apán Ágival. Ez olyannyira nem tetszett neki, hogy mindenféleképpen megpróbálkozott, hogy tiltakozását kifejezze. Egyhónapos kishúgát az ágyról szépen legurította a földre. Minden erőfeszítése ellenére Ági szépen növekedett, és néhány hónap elteltével már mellette ült az asztalnál egy, az övéhez hasonló etetőszékben. Kati, aki ez idő tájt már két éves elmúlt, erős kísértést érzett, hogy valahogy kiborítsa onnan Ágit.

– Kati! Ne lökdösd Ágit, mert aztán kiesik és összetöri magát! – szólt rá az édesanyja. Mire Kati széles vigyorral:

– És akkor összesöpörjük?

fordulnak elő (emlő-, petefészek-méhnyakrák).

– A terhesség előtti alak visszanyerését is segíti a szoptatás.

– Újabban általánosan ajánlják az igény szerinti szoptatást, ami az újszülötteknél sokszor másfél-kétóránkénti szoptatást jelent. Ez serkenti a tejtermelődést is.

– Az anyatej összetétele ideális a csecsemő számára, bármilyen tápszernél jobb, és nagyon fontos szerepet játszik a szervezet védekezőrendszerének kialakulásában.

FORRÁSOK:

GYERMEK-EGÉSZSÉGÜGYI KISKÖNYV – ORSZÁGOS CSECSEMŐ- ÉS GYERMEK-EGÉSZSÉGÜGYI INTÉZET

DR. SPOCK CSECSEMŐ- ÉS GYERMEK-GONDOZÁSA

TÁL ÉS KENDŐ – KERESZTÉNY ORVOSOK LAPJA

VALÓBAN HITTEK A GONDVISELÉSBEN

Az Egyesült Államokban történt nemrégiben a következő eset. Egy meglehetősen szegényen élő házaspárnak már volt egy hároméves gyermeke, amikor az asszony hormonkezelést kapott. Röviddel ezután egy orvosi vizsgálat megállapította, hogy betesikreket vár. Az egyöntetű orvosi vélemény szerint semmi esély nem volt arra, hogy mind a hét gyerek életben maradjon, illetve egészséges legyen. A szülők – vallási indokokra hivatkozva – ragaszkodtak ahhoz, hogy egyik gyermeket se volítsák el az anyaméhből. Mint mondták, ha Isten úgy akarta, hogy hét gyermek fogadjon meg egyszerre, gondoskodni is fog róluk. A gyermekvárás ideje alatt állandóan ostromolta őket a sajtó. Bigottnak nevezték, örültnek gondolták őket. Azt is gyakran a fejükhöz vágták, hogy még ha netalántán életben maradnának is a gyerekek – amire semmi esély – akkor sem tudnák őket felnevelni, hiszen nincs meg rá az anyagi lehetőségük, olyan kis helyen laknak, ami hármukra sem elég. A szülők azonban állandóan csak a Gondviselésre hivatkoztak.

Az Úristen pedig méltányolta az ő nagy hitüket. Hét egészséges gyermek született. Aztán jelentkezett egy vállalkozó, aki akkora házat épített fel nekik, amiben mindannyian bőven elférnek. Egy másik vállalat felajánlotta, hogy ellátja a gyerekeket ruhával, amíg csak fel nem nőnek. Egy harmadik cég folyamatosan szállít elmiszert a családnak.

„Mert akik az Úrban bíznak, soha meg nem szegényülnek.”

Növekedett a katolikusok száma

Az egyház most megjelent 1998-as statisztikai évkönyve szerint világviszonylatban növekedett a megkeresztelt katolikusok száma: 1998-ban átlagosan 17,4 katolikus jutott a Föld minden 100 lakosára.

A megkeresztelteknek csaknem a fele a két Amerikában él, főleg Dél-Amerikában. Ezután következik Európa, majd Afrika, Ázsia és Óceánia. Ez utóbbi földrészen a katolikusok még a lakosság egy százalékát sem érik el. Ha nagyobb időközöt veszünk figyelembe, mondjuk az 1978-98 közötti két évtizedet, megállapíthatjuk, hogy állandóan növekedett az afrikai és ázsiai katolikusok száma, míg határozottan csökkent az európaiaké.

1998-ban a világegyház püspökeinek száma kerekén 4500 volt. A főpásztorok létszáma 1978-98 között Afrikában volt a legnagyobb (33 százalékos). 1998-ban a papok száma 400 ezer, ebből 246 ezer egyházmegyes és 140 ezer szerzetespap. Az említett 20 év alatt az egyházmegyes papság jelentősen növekedett Afrikában, de határozottan csökkent Európában. Kevéssel növekedett világviszonylatban a nagyszeminaristák száma, 1998-ban ez kb. 110 ezer volt, viszont alig észrevehető a férfi és női szerzeteseknél az újoncok gyarapodása: 1998-ban 11 ezer novícius és novícia volt. VR/MK.

NE KOPOGTASS A MENNYORSZÁG KAPUJÁN!

Ha dohányzol, komoly veszélyeknek teszed ki magad. Viszont ennek tudata nem elég motiváció a leszokásra.

Az Amerikai Rákellenes Szövetség közreadott egy listát azok buzdítására, akik már elhatározták, hogy leszoknak a dohányzásról, de nincs, ami igazán inspirálná őket. Pedig nézzük csak:

1. Húszerével az utolsó cigaretta elszívása után visszaáll a rendszeres pulzus, csökken a vér és a tüdő széndioxid-szintje.

2. Negyvennyolc óra múlva kitisztul a fejed, jobban érzed az

illatokat és az ízeket.

3. Tizenkét hét múlva normalizálódik a vérkeringés. Tüdőd teljesítőképesége 30 százalékkal nő, javul a fizikai erőnléted, egy esti séta (hazafelé a sörözőből) már nem jelent gyötrelmet.

4. Kilenc hónappal azután, hogy leszoktál, megszűnik a reggeli köhögés, kitisztul az orrüreged, nem lesz nehéz a légzésed, nem beszélve arról, hogy szervezeted ellenállóvá válik mindenféle fertőzéssel szemben.

5. Egy évvel az utolsó slukk után a szívroham esélye már csak 50

százalékkal magasabb (a korábbi 100 százalék helyett), mint azoknál az embereknél, akik soha nem dohányoztak.

6. Öt évvel a leszokás után a tüdőrák esélye már szintén csak 50 százalékkal nagyobb, mint a nemdohányzók esetében.

7. Tizenöt év elteltével meglesz az esélyed arra, hogy ugyanolyan hosszú ideig élj, mint azok, akik nem voltak a nikotin rabjai.

Reméljük, hogy jó néhányan e cikk tanulmányozása után kedvet kapnak ahhoz, hogy belépjenek a nemdohányzók táborába.

Könyvek házasságról, szerelemről

Az utóbbi években számos jó könyv jelent meg Magyarországon különböző egyházi és világi kiadóknál a párválasztásról és a házasságról. A kárpátaljai olvasók nehezen jutnak hozzá hasonló könyvekhez, ezért szeretnénk minden hónapban egy ilyen témájú kiadványt ismertetni. A művek főbb gondolatai mellett részleteket, életre váltható példákat is bemutatunk. Ajánljuk ezt a rovatot házásoknak és házasságra készülőknek – de mindenki másnak is, aki jobban meg szeretné érteni a férfi és a nő kapcsolatát.

A témában eddig általam olvasott könyvek közül talán a legmélyebb lelkeséggel rendelkezett Jo Croissant könyve: *A szív papsága – a nő hivatása*. Az író, aki maga is többgyermekes anya és feleség, az ebben a században igencsak megkérdőjelezett női hivatást fedeztetni fel újra az olvasóval. Többen rájöttek már, hogy a család, a társadalom, sőt az egyház megújulása csak akkor lesz lehetséges, ha a nő újra rátalál magára, és felfedezi Istentől kapott hivatását, hogy leány, feleség és anya legyen. Ezt a hármas szerepet gondolja végig a szerző, számos példával, nők személyes közléseivel illusztrálva mondanivalóját.

„A nők soha ennyire nem szenvedtek még attól, hogy identitásukat félreértették, eltorzították” – írja előszavában Pamiers püspöke, és hozzáteszi: „A szeretetre, önátadásra való fogékonyságával a nőnek szüntelenül emlékeztetnie kellene az emberiséget hivatására, ami nem más, mint válasz Isten szeretetére.”

El kell fogadnunk, hogy Isten különbözőnek teremtette a férfit és a nőt, és hogy ez a különbség boldogulásukat szolgálja. Egyikünk sem lehet boldog anélkül, hogy sajátosságait fel ne vállalná. Amíg a férfit az erő és a tettek jellemzik, addig a nőt inkább a jelenlét, a fogékonyság, a mások befogadására és hordozására való képesség. Természetük kiegészíti egymást, és együtt egységet alkotnak.

ISTEN LEÁNYA

A nő először is leány: az Atya és édesapja leánya. A nő életében az első férfi-minta az apja, ezért a vele

„Ha lemondunk önmagunkról, de semminket nem Isten mindenére, halálunkat nem az Ő életére cseréljük, mazochisták vagyunk és a betegesben tetszelgünk.”

„Aki igent mond a szeretetre, de nem készül fel a szenvedésre, a halálra, az kudarcot fog vallani. Tudatosítania kell, hogy csodálatos, ám veszélyes felemelkedésbe kezdett, s hogy ha el akar érni a csúcra, számos dologról le kell mondania.”

való kapcsolat meghatározó. Az apa rendszert ad, felnőtté tesz, önbizalmat ajándékozik. Ha ez a kapcsolat sérül – és ez sajnos sokszor megtörténik – különösen fontos, hogy a nő tudatosan kiengesztelődjön női-leány mivoltával. Ezt magától nem képes megtenni, egyedül az Atya tekintetében találhatja meg magát. Ő igazi és tökéletes apa, aki meggyógyítja sérüléseinket és kapcsolatainkat. „Mert akiket Isten Lelke vezérel, azok Isten fiai. Nem a szolgaság lelkét kaptátok ugyanis, hogy ismét csak féljete, hanem a gyermeké fogadás lelkét, amelyben azt kiáltjuk: „Abba, Atyánk!” (Róm 8, 14-15) Nagyon fontos ez a gyógyulás az Atya szeretetében, mert a bűnök és a

JO CROISSANT

A SZÍV PAPSÁGA

A nő hivatása

Nyolc Boldogság Katolikus Közösség

„Az alázatnak semmi köze a komplexusokhoz és önmagunk megvetéséhez. Az alázatos ember Isten tekintetében él. Egyszerűen és világosan látja önmagát, adományait és gyengeségeit. Semmit nem tulajdonít magáénak.”

sebek szoros összefüggésben állnak egymással: azok, akiket gyermekkorukban megsebeztek, később maguk is megsebeznek másokat, és így ördögi láncolat alakul ki. Ezt a láncot azonban képes megtörni az Atya elfogadó szeretete. A gyógyulás általában nem egyik pillanatról a másikra megy végbe, naponta harcolni kell önmagunk és női mivoltunk elfogadásáért (hiszen csak magunkat jól szeretve tudunk másokat is szeretni), újra és újra az Atya szerető tekintetébe kell helyeznünk magunkat. Ő a remény tekintetével néz ránk, hogy át tudjuk lépni saját korlátainkat. Az Ő tekintete felszabadít a világ tekintetének rabsága alól. (Mennyire meghatároz minket, hogy mások mit szólnak!) Így Isten gyermekeinek szabadságában élhetünk.

FELESÉG

Amikor a leány megérett arra, hogy adni tudjon és képes elszakadni szüleitől, feleség lehet. Feleségnek lenni elsősorban annyit jelent, mint szeretni. II. János Pál pápa írja egyik megnyilatkozásában, hogy a személy valódi méltósága abban áll, hogy önzetlenül odaadja magát a másiknak. Sajnos ennek ellenére gyakran előbb akarunk kapni, mint adni. Feltételeket szabunk. Jézus azt mondja: „Úgy szeressétek egymást, ahogyan én szerettelek titeket!” Nem kérésként vagy tanácsként mondja ezt, hanem kifejezetten parancsként. Az általános vélekedéstől eltérően a szeretet nem érzelem, hanem döntés a másik mellett. A házasságban nem lehet hatalmi versengést folytatni – így boldogtalanná teszi egymást a két ember. A nőt a férfi segítőtársává rendelte az Isten. Ha a feleség uralkodni akar a férjén, rombol, ahelyett, hogy építene.

Milyen gyakran meg akarjuk változtatni házastársunkat! Pedig ha azt akarjuk, hogy házasságunk jobb legyen, először nekünk magunknak kell megváltozni. Erre is csak úgy vagyunk képesek, ha felajánljuk magunkat Istennek, hogy Ő változtasson meg. Állandóan dolgozni kell

Jo Croissant 1949-ben született.
Efraim testvérnek, a Nyolc Boldogság Katolikus Közösség alapítójának felesége.

„Mária azzal, hogy minden szenvedésre minden pillanatban megismételte igenjét, hagyta, hogy Isten termékkennyé tegye őt a misztikus anyaságra.”

szeretetünkön, hiszen ha nem fejlődik, akkor visszafejlődik. A kitartó és megelőlegezett szeretet azonban akár a hűtlenségből is visszahozhatja a házastársat.

ANYA

Nehéz a nőnek saját önazonosságát megtalálni egy olyan világban, amely az anyaságot fogyatékoságnak tekinti, ami miatt a nő nem tud úgy dolgozni, mint egy férfi. Pedig az élet elől való elzárkózás öncsonkítást jelent. Az anyaság nem csak azt jelenti, hogy valakinek gyermekei vannak, hanem azt, hogy a nő önmagát odaadva életet ad. Így válhat lelki értelemben anyává egy apáca, vagy egy gyermektelen asszony is. Életünk odaadása áldozatot jelent – a mai társadalom nincs kibékülve ezzel a szóval. A szenvedés elfogadása és felajánlása, a kereszt átölelése, a mindennapi igen kimondása Mária mintájára – ez az, ami anyává tesz. A nő különös kegyelmet kapott a szenvedés elviselésére, és sajátos feladata Máriával együtt a legkilátástalanabb helyzetben is hirdetni a Mindenható győzelmét. Hozzá kell ehhez tenni gyermekeink szenvedésének elfogadását is, ez sokszor nehezebb, mint a saját szenvedésünk, de hinnünk kell, hogy elsősorban Isten gyermekei ők, akiket Ő alakít az üdvösség felé vezető úton, és ebben mi segítőtársai vagyunk – így veszünk részt a teremtés művében.

A nő papsága – a szív papsága. „Választott nemzetség, királyi papság vagytok.” A nő ezt a papságát úgy élheti meg, hogy napi áldozatát, egész lényét felajánlja, mint ahogy a pap az ostyát a szentmiseáldozatban. Ha így él, házának világossága lesz, és egész családját megszenteli.

Popovicsné Palojtay Márta

„Csak akkor alakíthatjuk át a világot, ha elfogadjuk, hogy Isten átalakítson bennünket. Ám nincs átalakulás halál nélkül. A hernyó elpusztul, hogy pillangóvá váljon. A nőben meg kell halnia annak a vágnak, hogy mindent a kezében tartson – így Isten ereje működhet benne és általa.”

Egyházmegyei Hittanverseny – 2000

Véget ért az Egyházmegyei Hittanverseny – 2000 elődöntője. Az alsós korcsoportnak (9. osztályig) Lukács evangéliumának első 10 fejezetéből kellett felkészülnie, a felsős korcsoportnak a teljes evangéliumból. Ugyanez a beosztás marad a döntőben is.

A kárpátaljai egyházközségek csapatai nagyon jól szerepeltek, és tanúbizonyságot adtak tudásukról. De sajnos, nem mindnyájan, mert voltak olyan területek, ahonnan csak egy-két dolgozatot kaptunk vagy egyet sem.

Nem volt könnyű dolga az elbírálóknak sem, mert a jó és a jobb dolgozatok között kellett választani. De mivel a döntőbe nem juthat be mindenki, ezért az előre meghirdetett szabályok szerint minden esperesi kerületből – nagyságtól függően – kiválasztottunk egy-két dolgozatot, amelyek megíróit sok szeretettel várjuk a döntőbe, amelyet Munkácson rendezünk meg. Most közöljük azoknak a csoportoknak a nevét és elért pontszámát, amelyek bejutottak a döntőbe.

Alsós korosztály:

Rát	Szt. István vértanú	49
Mezőkaszony	Mária gyermekei	48,5
Nagygejőc	Szt. Anna	46
Bátyú	Pásztorok	45
Ungvár I.	Mózes	42
Beregszász	Órangyal	40
Sislóc	Magvetők	40
Koncháza	Zakariás	38
Visk II.	Betsaida	37
Visk	Betlehem	36

Felső korosztály:

Nagyszőlős I.	Szentháromság	44
Mezőkaszony	Jézus tanítványai	43
Szürte	Gábiel	43
Munkács I.	Szt. Márton	40
Ungvár II.	Mária	38
Csap	Éber szolgák	38
Tiszaújlak II.	Szamaritánus	37
Aknaszlatina		36
Bustyaháza	Galilea	31
Visk I.	Lukács	30

A döntőn kerül sor a „Kárpátalja Legjobb Hittanosa” cím kihirdetésére. Mindenkinek gratulálunk az eredményekhez. További jó felkészülést és eredményes versenyt kívánunk!

A szervezők

Egy kis csemege, avagy egy "új evangélium" születése

Az egyházmegyei hittanverseny középdöntőjére befutott dolgozatokat olvasgatván egészen az a benyomásom támadt, hogy egy új evangélium van születőben, vagy éppen egy eleddig fel nem fedezett, egy apokrifot találtak meg a hittanverseny lángoló lelkű résztvevői. Esetleg csupán némi tudásbéli hiányosságról lenne szó? Mit is mondjak? A meglepetéstől előbb összerándult az összes szemöldököm, majd az arczaim is kezdtek megfájdulni a súlyos igénybevételtől. Kíváncsi vagyok, vajon Máté, Márk, Lukács és János evangélisták ráismertek-e volna saját írásaikra a hittanosok idézésében. Hogy Önöknek is hirdessem ezt az átalakított Evangéliumot, összeállítottam némi ízelítőt belőle. Íme:

a. kérdés: Mit mondott Jézus Mártának, amikor az megjegyezte, hogy a testvére elnézi, hogy ő egyedül szolgálja ki az Urat?

válasz: „Márta, ne irigykedj!”

b. kérdés: Mit mondott Péter Jézusnak a csodálatos halfogás láttán, és mit válaszolt neki az Úr?

válasz: „Péter: Mit tegyek, hogy megköszönjem?

Mire Jézus ezt válaszolta: Ne félj, mert Te leszel a legjobb halász.”

c. kérdés: Mit mondott Simeon a Szentlélek sugalmazására?

válasz: „Bocsásd meg nekem, hogy megláttam az üdvösséget.”

d. kérdés: Melyik prófétától idézte Jézus a következőket: „Az Úr lelke rajtam, Ó kent fel engem...”?

válasz: „Lukács.”

Ezek után már az sem hangzik meglepően, hogy az apostolok között igazából ott volt Lukács is, Márk is, és még néhány, mindaddig nem sejtett nagy ember.

Mindebből én leszűrtem a tanulságot, hogy sajnos nem ismerjük eléggé a Bibliát. Itt lenne az ideje visszatérni hozzá, mégpedig az Eredetihez, és olvasni, és tanulmányozni, és átélmélni... Tartsatok velem!

Neo

Munkácsi ifjúsági lelkinap

Akiket Jézus Krisztus gyűjt össze...

„Azok, akik kezdettől fogva komolyan vették Krisztus Evangéliumát életükben, nem gondoltak arra, hogy a pusztába meneküljenek vagy magányos, más emberektől elzárkózó életmódot folytassanak. Ellenkezőleg, csoportokba gyűltek össze, hogy közösen éljék átalakult életüket” – hallhattuk a találkozó egyik előadásában. Mi vagyunk azok, akiket Jézus gyűjt össze, ám nem azért, hogy tömeg legyünk, hanem hogy Istenből és egymás hite által növekvő, úságtevő személyekké váljunk.

Egy kis emlékeztető a júniusi találkozó témájával kapcsolatban:

SZERETNI AZ ÉLETET

A keresztények hiszik, hogy az élet Isten ajándéka. Sőt, minden élet az Ő ajándéka, ezért minden esetben érdemes arra, hogy leéljük. A keresztény ember szereti az életet; nemcsak a sajátját, hanem a másokét is. Felebarátunkat szeretni azt is jelenti: hozzájárulni ahhoz, hogy öröme teljék az életben.

FELELŐSÉGET VÁLLALNI

Ahol az egyik ember felelősséget vállal a másikért, ahol elmondja a másiknak, hogy mit vár és miben reménykedik, ahol mindenki hozzájárul ereje szerint ahhoz, hogy elérjék a közös célt – ott eleven közösségek jönnek létre.

KOCKÁZATOT VÁLLALNI MÁSOKÉRT

A keresztény embernek ereje szerint fáradoznia kell egy jobb világért. Ennek során nem elegendő lelkesednie nagyszerű programokért, hanem törődnie kell a körülötte élő emberekkel.

ADNI TUDÁS, MEGOSZTÁS

Mindenki adhat abból, amije van. Ez nem csak a pénzre és vagyonra érvényes, hanem a tehetségekre is: az öröme, türelemre, a humorra, a jószágra, a nyugalomra való képessége stb.

Ha megosztjuk a jogokat és a jövedelmet, ez azt jelenti, hogy kötelességekből és a felelősségből is ki kell vennünk a részünket.

MÁSKÉNT ÉLNI

A keresztény embereknek különösen kötelességük új életformák keresése. "Ne hasonljatok a világhoz, hanem gondolkodástokban megújulva alakuljatok át!" (Róm 12,2)

Ha nem úgy élsz, mint a mostani fiatalok többsége, ha mersz más lenni viselkedésedben, erkölcsiségedben, beszédedben, imaéletedben, öltözködésedben stb., Isten bátor tanúságtevője lehetsz.

MEGBÍZHATÓNAK LENNI

Minden nap rá vagyunk utalva arra, hogy más emberekre hagyatkozzunk. Lehetetlenné válna a közösségben való élet, ha nem tudnánk megbízni egymásban. A keresztény ember számára ez különös kötelességekkel jár, hiszen egyetlen ember szavahihe-tőségétől sokak élete és halála függhet.

DÖNTÉS ÉS NYITOTSÁG

Mindennapi életünkben sokféle helyzet adódik, és választanunk kell a jó és a rossz között, a jobb és a kevésbé jó között. A döntést nem lehet elkerülni (hiszen a nem döntés is döntés!), választanunk kell. A sokféle lehetőség nem jelenti azt, hogy engedhetjük magunkat sodortatni az árral.

DOLGOZNI ÉS ÜNNEPELNI

Becsületesen dolgozni nagy kihívás társadal-munkban. Viszont alapkövetelmény a keresztény ember számára, mindig, minden körülmények között. De tudni kell pihenni is: játszani, szeretni, álmodozni, mesélni, zenélni, sétálni, olvasni, gyönyörködni a természet szépségeiben.

EGYÜTT SZENVEDNI

Ez azt jelenti, hogy olyan összhangban vagyok a másikkal, hogy vele érzek és vele szenvedek. Könnyű együtt érezni valakivel, aki tetszik nekünk, akit kedvelünk és aki jó hozzánk. Az ellenszenveseket inkább elkerüljük. Ám nem lehetünk személyválogatók, hiszen minden embernek szüksége van együttérzésre.

ISTENHEZ KÖNYÖRÖGNI AZ ÉLŐKÉRT ÉS A HOLTAKÉRT

A felebaráti szeretetről nem beszélni kell, hanem cselekedni. Ezt sokszor imáinkkal tudjuk megvalósítani, hiszen vannak helyzetek, amikor végére érünk tudományunknak, és akkor mást nem tehetünk, mint hogy önmagunkat és felebarátainkat Isten szeretetére bízunk.

A keresztény nem csak az élőkért, hanem a halot-takért is imádkozik Istenhez. Amit az ember nem képes véghezvinni, azt annak kezébe teszi le, aki mindenre képes.

CSALÁD

Puskely Mária

JÁTSZANI JÓ!

MÁSODIK RÉSZ

Így teltek a Gyermekek napjai felhőtlen boldogságban. Persze előfordultak afféle gyermekbalesetek is, nem is beszélve a szabályos időben megjelenő bárányhimlőről meg egyéb katonadolog ügyekről. Hol a térdét vágta be, hol a kezét csípte oda, máskor meg a magát megmakacsoló öszvérrel gyúlt meg a baja. Edzett kis ember lett, nem félt semmitől, nem rettent meg a saját árnyékától! Barátai oda voltak érte, ő meg tűzbe ment volna bármelyikükért.

Hát igen... Addig-addig játszott ezzel a tűzzel, mígnem egyszer nagyon megégette magát. Egy késő-tavaszi délután sziszegő szél süvített

végig a falucskán, és szikrát lökött az egyik házra. A szikrából egy szempillantás alatt dühödő láng csapott föl és már hatalmába is vette az egész fa- meg vályogalkotmányt. A bentmaradottak sikoltása felverte a környéket. A Gyermekek, kiszakítva magát aggódó Anyja karjából, lélekszakadva röpült a lángban álló ház

felé. Megelőzve a fejtellenül kapkodó felnőtteket berohant a tűz kellős közepébe! Dőlt a pokolfekete füst, haláltáncot roptak a megvadult tűznyelvek.

– Ki kell mentenem őket! – zihálta a Gyermekek, és mitsem törődve életével emberfölötti erővel tört utat magának barátai felé. Észre sem vette, hogy közben kezét és lábát mélyen megsebezte, homlokát csúnyán megvérezte... Amikor már mindenkét kimentett ebből az eleven pokolból, halálosan vergődő Szívére rászakadt egy zsarátnokgerenda. Mindenki megmenekült, de őt holtra váltan húzták elő a füstölgő romok közül. A körülállók azt hitték, meghalt. Egyedül fájdalomtól megkövült Anyja szívében nem hunyt ki a remény, hogy még életre ébred...

Három álló napon virrasztott mellette a besötétített kamrában. Figyelte, dobban-e a Szíve... Rándult-e ajka...? Kér-e inni...? Sebeit drága kenettel gyógyította, kihűlt kezét leheletével melengette. És remélt, bizakodott, olthatatlanul...

Harmadnapra virradatkor játékos tavaszi szellő libbent a kis szobába; a közelben könnyezve figyelő Szülőanya küldte el benne a Lélek életadó csókját. A Kisfiú szeme megrebbent, majd mélyet sóhajtván Anyja felé nyújtotta a két karját:

– Csak nem aggódtál?

– Drága Kisfiam! Miért tetted ezt velünk?

– Mert játszani jó! – azzal ledobta a fehér takarót, fölrántotta saruját. A beáradó napfényben lecsókolta Anyja utolsó könnyeit és már iramodott is kifelé. Senki sem tudta volna viszatartani!

Kezdődtek megint a hajmeresztő kalandok!

– Javíthatatlan a Drágám! – mondogatta Anyja a fejcsóváló asszo-

nyoknak.

– Nyakas egy gyerek! – állapították meg csalhatatlan biztonsággal a falu vénei. Mindig a maga feje után megy. De így viszi valamire!

A kiskert játszikáló virágai nagyokat bólintottak, a vidám tavaszi szél füttyös táncot járt, az utcáról pedig behallatszott az ujongó gyerekhad zsvivaja. Olvadó napfény töltötte be a házakat és az emberi szíveket.

A Kisfiú szemmel láthatóan nem tanult a maga kárán, megmaradt gyógyíthatatlan álmodozónak. Így esett vele a következő.

Egy szép napon messze kószált, kiért egészen a falu széléig. Orrfacsaró bűz és szemétkupacok jeleztek, hogy erre már nincs mit keresnie, ideje visszafordulni. De ha már itt van, gondolta, körülnéz. Alig tett egy-két lépést, szeme megakadt valami furcsaságon.

– Nicsak! Ez meg mi? – hajolt le az egyik szemétrakáshoz. Csak nem valami babaféleség? Ahá, rongybaba!

Forgatta jobbra-balra a piszkos, málladozó ócskaságot: keze, lába kifacsarodva, nyaka félrebillenve, ruhája rongyokba... Kóccal tömött, ágrólszakadt jószág. Szemétdombra való, nem vitás.

– Nahát! – csillant föl a Gyermekek csillagszeme. Ezzel biztosan lehet játszani! Óvatosan megrázogatta, fölmérte, emberformája van-e még. Nem sok ideje maradt a fontolgatásra, mert közben váratlanul megeredt az eső. Gyorsan szíve fölé rejtette a kimúlt rongybabát, aztán usgyi neki, vesd el magad, iramodott hazafelé. Bőrig ázva, csatagosan robbant be a tűzhely mellett foglalatoskodó Anyjához:

– Nézd, Immele, mit találtam! Rongybaba! Biztosan lehet vele játszani!

– Ezzel a vedlett, gubancos ócskasággal?

Látva kisfia elfelhősödött homlokát, meleg mosollyal mindjárt így folytatta:

– Na, majd egy kicsit helyrepopozzuk!

Ezzel kezébe vette a fényehagyott szemű babát, a Gyermekek izgatott tekintetétől kísértén helyreigazította kicsuklott karját, béna két lábát, kócsaját megfésülgette, arcát tisztára mosta, rongyai helyébe tiszta patyolatba öltöztette. Takaros kis rongybaba lett az ütött-kopott jószágból, azt meg kell hagyni. Aztán szomorú-kán megsimogatta:

– Azt hiszem, szíve is volt valamikor...

– Adjunk neki új szívet! – kérte komolyan a Gyermekek. Anya és Kisfia hozzáálltak és nagy szakértelemmel új kis szívet formáltak a talált kislánynak. Megrebbent a rongybaba szeme, és kis testében megindult az eleven vér keringése.

– Itt van, Csillagom, most már játszhattok kedvetekre!

Több sem kellett a Kisfiúnak. Kézenfogta a Rongybabát, óvatosan földre állítva járt tanította felnőttek komolysággal. Olykor igazított egyet ügyetlen léptein, aztán szaporább menésre ösztökélte. Közben föl-föllillantott Szülőatyja felé, megnyerte tetszését legújabb szerzeménye. Az Atya derűs mosollyal vette tudomásul a történeteket, tenyerébe írta

Rongybaba nevét, nehogy elfelejtse, aztán érezhető izgalommal várta a fejleményeket.

Kisfiú és Rongybaba mihamar belefeledkeztek a játékba. Versenyt futottak, bújócskáztak, kötélen ugrottak, sőt a felnőttek legnagyobb megbotránkozására még fára is másztak.

– Hát ilyenek a mai fiatalok! – ricsogták a nagyszakállú vénék.

– Micsoda vacakság! Rongyból van az egész! Miért nem dobod a szemétre? – így meg az örökmorgók.

– Hogyisne! – replikázott a Gyermekek. Szíve van, igazi baba, él!

– Jaj, csak soha ne legyen okos felnőtt! – sóhajtott megkönnyebbülten Rongybaba.

– Ne félj! Van nekünk annál sokkal fontosabb dolgunk! Ki érne rá felnőttessé játszani?!

Ennek öröme jól elcsavartak, úgyhogy sötét este lett, mire hazakeveredtek. A Szülőatyja meleg tekintetével kísérte őket, vigyázott, nehogy kőbe üssék a lábukat.

Pirkadatkor a Kisfiú ezzel ébresztette Rongybabát:

– Új játékot tudok. De titok. Ne szólj senkinek!

Lábujjhegyen kiosontak a házból, közben észrevétlenül elemeltek egy kis bögre pergetett mézet. Barátaik még mind aludtak, így hát ők uralták az egész terepet. Beosontak minden házba, csalhatatlan ösztönnel megkeresték a keserű szíveket és munkához láttak. Rongybaba kézbe fogta ezeket a kis pirosuló, beteg életkeket, a Gyermekek pedig színültig megtöltötte valamennyit az aranyló mézzel. Senki nem vette észre a műveletet. A két gyerek aztán elbújt és boldogan figyelte a hatást: az emberek arcára mosoly ült, őszinte barátsággal nyújtottak egymásnak kezét, régi haragosok telt poharat ürítve ünnepelték kibékülésüket.

– Ez jó mulatság volt! – állapították meg este, amikor beszámoltak kalandjukról.

folytatjuk

Kedves Gyerekek, Fiatalok!

Jelenlegi számunkban a hittanos feladatsorozat harmadik része jelenik meg. Ne essen kétségbe az, aki esetleg elmulasztotta az előző feladatsorok megoldásának a beküldését, mert a verseny végén összesítjük a pontokat, és így fog kiderülni, ki a nyertes. Beküldési határidő: augusztus 20.

Mindenkinek jó szórakozást és szerencsés versenyt kívánunk!

Melyik bibliai személyről van szó?

Befogadta a hírszerzőket, akik elmentek kikélni Jerikó földjét.

(Józsue könyve)

Melyik ószövetségi történetről van szó?

Hétszer körbejárták a falakat, és végül csatakiáltásban törtek ki. Ezután a falak leomlottak.

(Józsue könyve)

Ki mondta kinek?

Miért csaptatok be, azt állítva, hogy nagyon messze lakunk innen, mikor közöttünk élték? Ezért mostantól fogva legyetek átkozottak, éljeteztek mindig szolgaságban, mint favágók és vízfordók az én Istenem házában.

(Józsue könyve 9.)

Egészítsd ki az idézetet!

Az Úr ezeket jelentette ki: „Én

vagyok az Úr, a te Istened, aki kihoztalak földjéről, a szolgaság házából. Senki mást ne tekint Istennek, csak Ne csinálj magadnak képet vagy hasonmást arról, ami fent van az, vagy lent a vagy a a föld alatt.”

(Kivonulás könyve 20.)

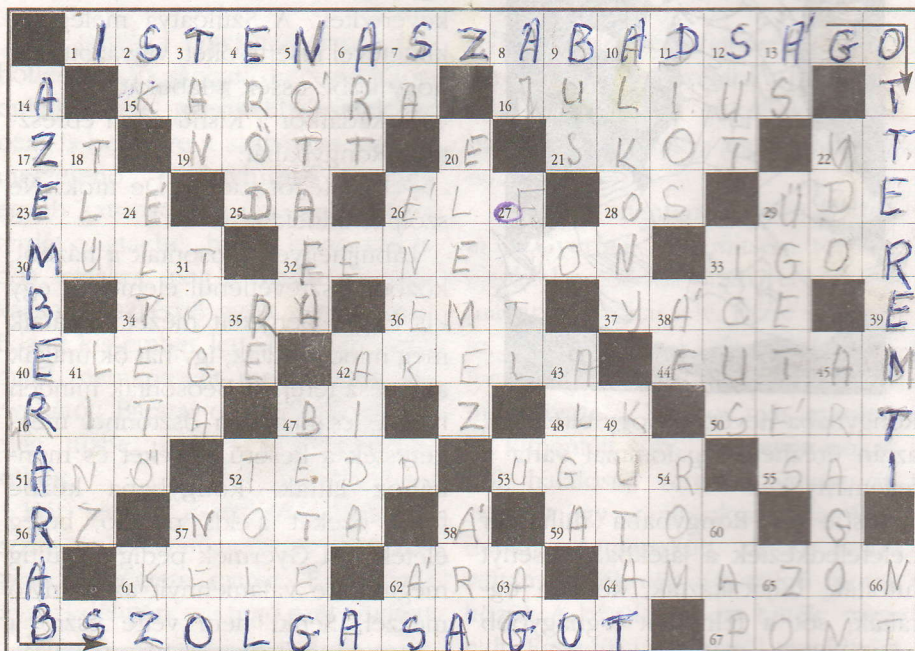
Mózes ezt mondta Istennek: „Ki vagyok én, hogy a menjek és fiait kivezesse?” Isten ezt válaszolta: „Veled leszek, s ez lesz a, amelyről felismered, hogy küldetésed van.”

(Kivonulás könyve 3.)

KERESZTREJTVÉNY

Feladványunkban egy gondolatot és szerzőjének nevét rejtettük el. Beküldendő a vízszintes 1. és függőleges 14., illetve a vízszintes 32.

A megfejtéseket „keresztrejtvény” felirattal a következő címre kérjük: Munkács, Mira u. 15. Beküldési határidő: 2000. augusztus 20.

Vízszintes:

1. Az idézet első része. Zárt betűk: I, Z, G, O, T. 15. Időmérő eszköz. 16. Az év egyik hónapja. 17. Asztal közepe! 19. Gyarapodott. 21. Európai nemzet. 22. Közterület. 23. Nem mögé. 25. Orosz igenlés. 26. Vágóeszköz hasznos része. 28. Csont latinul. 29. Friss. 30. Az egyik igeidő 32. Az idézet szerzője. Zárt betűk: E, O. 33. Orosz férfinév. 34. A zsidók szent irata. 36. Közelre mutató szócska. 37. Amerikai egyetem 39. Kérdőszócska. 40. ... van (unja a dolgot). 42. A dzsungel könyvének farkasa. 44. Verseny része. 46. Női név. 47. Latin szócska, előtagként jelentése: kettő. 48. Elem! 50. Szavakkal megbánt. 51. A férfi párja névelővel. 52. Csináld. 53. Műveletlen föld. 55. SAI. 56. Őrző egynemű betűi. 57. ... bene! (Jól jegyezd meg!) 59. Tartó névelővel. 61. Fekete István golyója. 62. Ellenértéke. 64. Harcias nő. 67. Írásjel a mondat végén.

Függőleges:

2. Saját kezűleg rövidítve. 3. Tudomány, tanítás. 4. Megerősített, katonai célokat szolgáló építmény. 5. Nagy tudású „népdalénekes”. 6. Művészet idegen szóval. 7. SA. 8. Fél ajtó! 9. Szomorú. 10. Naplemente költői kifejezéssel. 11. Sütemény jelzője. 12. Régi kemencék melletti hely. 13. Földet forgat. 14. Az idézet befejező része. Zárt betűk: A, B, A, B, S, A, O. 18. Túl betűi keverve. 20. Analizál. 22. Erdei állat lakóhelye fordítva. 24. Életben tartó. 26. Dal. **27. Kettős igeikötő.** 29. Könnyű vágta a lóval. 31. Római viselet. 33. Ilona becézve. 35. Szolmizációs hang. 38. AF. 41. Német város. 42. Híres opera. 43. Tengeri moszat. 45. Francia író. 47. Nem egészséges. 49. Lomol, keresgél. 52. Íróeszköz. 54. Épületmaradvány. 57. Új latin kifejezéssel. 58. Fordítva: mint a vízsz. 62. Nem ad. 61. KZ. 62. Földet forgat. 63. Az ezüst vegyjele. 65. Zoll fele! 66. Nóta egynemű betűi.

Megfejtések (2000/1-2) Keresztrejtvény

A 2000/1-2. szám keresztrejtvényének helyes megfejtése:

Az imádság nem kérelem, az imádság a lélek vágyódása. (Mahatma Gandhi)

Helyes megfejtést küldtek be: Bulátko Anzselika (Aknaszlatina), Demkó Éva (Bene), Butella Éva, Guti Lászlóné, Rácz Józsefné (Beregszász), özv. Kertay Sándorné (Borzsova), Bocskor Gábor és Eszter, Romanyuk Viktória (Csap), Molnár Tímea (Déda), Lokaj József (Helmec), Komonyi György (Homok), Nobilis Kinga (Huszt), Paulik Antónia (Macsola), özv. Bocskay Dezsőné, Geczkó Jenő, Pap Éva, Simon Anna, Scheffer Zoltán (Munkács), Aranosi Mária, Halász Marianna (Nagybégány), Kiss Teodóra, Simon Andrea (Nagygejőc), Gulyás Viktória (Nagybocskó), Fazekas Natália, Szviscsu Marina (Nagyszőlős), Demjén Tamás, Lukán Árpád (Rát), Nagy Zoltán és Zsuzsanna (Ruszka Dolina), Zsábej Edit (Sztrabicsó), Bodák Hajnalka (Técső), Iván Ágnes Glória és Márta, Olencsák Klára, Molnár Csaba, Nemes János, Olt Károly (Ungvár), Górné Józsefné, Kormarnickij Attila (Visk).

Könyvjutalmat nyert: Simon Andrea (Nagygejőc).

Bibliai játék

Demkó Éva (Bene), Butella Éva, Guti László, Bocskor Gábor és Eszter, Romanyuk Viktória (Csap), Kótyuk Erika (Gálóc), Szopó István (Homok), Hafiják Pál (Körösmező), Nagy Szidónia, Telinger Ildikó (Macsola), Aranosi Mária, Halász Marianna (Nagybégány), Fazekas Natália, Szviscsu Marina (Nagyszőlős), Simon Anna és György (Munkács), Demjén Tamás (Rát), Nagy Zoltán és Zsuzsanna (Ruszka Dolina), Zsábej Edit (Sztrabicsó), Bodák Hajnalka (Técső), Olencsák Klára, Kocsán Ella, Vámos Júlia (Ungvár), Szpivák József (Visk)

Az Új Hajtás jelenlegi száma az Illyés Közalapítvány támogatásával készült. Hálásan köszönjük!

ISTEN A SZABADSÁGOT TEREMTI, AZ EMBER A SZOLGÁSAGOT.
FENEON

Rembrandt – a „festők fejedelme” I.

Hollandia legnagyobb festője, minden idők egyik legnagyobb művésze. Nem jegyezte fel megfigyeléseit, mint Leonardo és Dürer. Nem volt olyan körülrajongott géniusz, mint a kor vezető tudósaival állandó eszmecsereben álló Rubens. Ennek ellenére úgy érezzük, jobban ismerjük, mint a fenti mesterek bármelyikét. Rembrandt Harmensz van Rijn ugyanis bámulatra méltó „önéletrajzot” hagyott ránk: önarcképei tömegét, melyek végigkalauzolnak bennünket egész életén, amikor még sikeres, sőt divatos mester volt, egészen magányos öregkoráig.

Leydenben, a holland egyetemi városban született. Apja jómódú molnár volt. A fiatal Rembrandt beiratkozott az egyetemre, de csakhamar felhagyott tanulmányaival, hogy festőművész lehessen. Boldogságban és jólétben élte le élete első felét. Sikeres festő volt, elhalmozták megrendelésekkel. Arcképfestői karrierje meredeken ívelt fölfelé. Amszterdamban, a virágzó kereskedelmi központban telepedett le, ahol egy híres, gazdag műkereskedő unokahúgát vette feleségül. Bőségben és boldogan élt fényűzően

Rembrandt: Emmausi vacsora

berendezett otthonában, ahol műtárgyakat, ritkaságokat gyűjtött; közben szakadatlanul dolgozott. Akár imádott feleségét, akár magát, akár az amszterdami polgárokat örököltette meg vásznán, mindig arra törekedett, hogy hűen adja vissza az

ábrázolt személy jellemét és hangulatát.

A törés váratlanul következett be. 1642-ben a sok siker után egyik csoportképe, az Éjjeli őrjárat visszatetszést keltett, mivel a hagyománytól eltérően az esti megvilágítású mozgalmasság jelenet drámai hatású lett. Ugyanebben az évben meghalt a felesége. Ezután honfitársai egyre inkább elfordulnak művészetétől, a megrendelések ritkulnak, s végül elárverezik a házat, a kincseit, amelyeket oly nagy szeretettel gyűjtött.

Elhagyják Rembrandtot utolsó tanítványai is, akik attól tartanak, hogy a mester sikertelensége az ő sorsukat is megpecsételi. Eltűnnek a barátok is, akikből oly sok volt a boldog időben, meghal a fia, Titus is. Az öregedő festő a város szegény zsidónegyedébe költözik, és ott él haláláig. A szegények, az elnyomottak, a szenvedők jelennek meg művein.

Rembrandt, akárcsak Dürer a maga idejében, nemcsak festőnek volt igazán nagy: grafikusként is egyedülálló művész volt. A zsidó ne-

Rembrandt: Százforintos lap

gyed, ahol élt, bőven adott alkalmat megfigyelni a zsidók ruházatát, külsejét, így aztán bátran ábrázolhatta őket bibliai jelenetein. A Prédikáló Krisztus rézkarcán is ott csoportosulnak a Mester körül. Egyesek csöndes elragadottságban üldögélnek, mások elgondolkoznak Jézus szavain; megint mások – mint a Jézus mögött álló kövér ember – talán megbotránkoznak a farizeusokat korholó igéken. A tömeg, amely úgy veszi körül Jézust, hogy mégis megtartja a tiszteletteljes távolságot, a gondos egyensúlyozás, mérlegelés külön kis csodája. Rembrandt szemlátomást mit sem törődik a szépséggel; sőt, az egyértelműen csúf figuráktól sem riad vissza. Az ő festményein hiába keressük a rene-

szánsz „szép emberét”. Mint a kor annyi más művésze, ő is többre becsülte az igazságot, az őszinteséget, mint a szépséget és a harmóniát.

Egyik legnagyobb grafikai műve a Százforintos Lap néven vált világhírűvé. Homályos sikátorba látunk bele, amelynek piszkos falai közt hirtelenül glóriás sugárzásban élénk magaslik Krisztus fehér alakja: kol-dusok, nyomorékok, betegek, öregek-ifjak, asszonyok-emberek vegyest hevernek körülötte, esdekelnek megváltásért. Az Isten olyan emberként jelenik meg, aki gyógyít, vigasztal, tanít. Alakja zömök, keze egy holland paraszté. Testileg semmi sem különbözteti meg azoktól az emberektől, akik között jár-kel. Isten jelenlétére – pontosan azért,

mert a test jelentéktelen – csak a szellemiek utalnak. Az emberiség nyomorultjai – a Szeretet meleg fényében, hittel, bizalommal, hű ragaszkodással. Kevés művészeti alkotás foglal magában annyi mély érzést, mint ez.

Rembrandtot egész életében elkíséri Krisztus alakja, csupán a hangsúly tolódik át Jézus más-más vonásaira. Idősebb korára nem annyira a csodák érdeklik, mint inkább az alá-zatos, egyszerűen prédikáló Jézus. Élete alkonyán a szenvedés formálta, a fájdalomtól és megaláztatástól elcsúfított és megpróbáltatásoktól sújtott Rembrandt felé egy új Jézus közeledik, a „fájdalmak embere”, aki mindenki másnál többet szenvedett a világon, és aki tudja, milyen az, ha az embert testileg, lelkileg megölik.

Íme a fájdalom embere. Krisztus az oszlopnál. Az Ecce homo megalázott alakját keresztre feszítik. Jézusnak a nyomorúság és az emberi megalázás legalsó fokára kellett zuhannia. Rembrandt abban a pillanatban csatlakozott hozzá, amikor ő maga is a szenvedés szakadékának mélyére zuhant. És ekkor szemtől szembe találja magát ezzel a sovány és mezítelen, szánalmas és kör-rületre méltó emberrel, aki összekötött kézzel várja hóhérainak ostor-csapásait. Oszlophoz kötözve csúfolják, ostorozzák éppen azok, akiket megment. Ebben az alakban semmi isteni nem maradt. Úgy tűnik, mintha minden ecsetvonás egy sebet, egy sérülést, egy zúzódást akarna hangsúlyozni. Ezen a szörnyűségesen és naturalistán nyomorúságos testen csupán a ráhulló fény utal természetfeletti lényre. Rembrandt bárki másnál jobban átérezte, hogy Jézus szenvedését ugyanaz az érzés fokozta, mint Mózes haragját és kétségbeesését, amikor felfedezte, hogy az emberek a számukra hozott üzenetet nem értékelik, mert jobban szeretnek az aranyozott bálványaik körül táncokat lejteni, mint az isteni igazság vihar és villám övezte szépségében gyönyörködni.

RM, Nagyszőlős

Rembrandt: Önarckép

